Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№149 (4844).
5 ИЮЛЬ 1982 й.
ДУШАНБА.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ХАЛҚ БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДА

ТОШКЕНТДА ЯГОНА СИЁСИЙ КУН БЎЛИБ ЎТДИ.

Партия, совет ходимлари, олимлар, «Билим» жамияти лекторлари саноат корхоналари, қурилиш, ташкилот ва муассасалар меҳнат коллективлари ҳузурига келишди. Улар КПСС Марказий Комитети май Пленуми якунлари, СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган озиқ-овқат программасини бажаришда Тошкент меҳнаткашларининг роли ва ўрни ҳақида лекциялар ўқишди.

Сиёсий докладчилар ўз сўзларида шуни таъкидлаб ўтишдики, Тошкент меҳнаткашлари барча совет кишилари сингари КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорларини зўр кўтаринки руҳда кутиб олдилар. Улар партия ишлаб чиққан озиқ-овқат программаси совет кишиларининг туб манфаатларига тўла жавоб беришини, меҳнаткашларнинг фаровонлигини янада оширишни таъминлашини таъкидладилар.

Тошкентда қишлоққа техника ишлаб чиқарувчи йирик корхоналар жойлашган. Қишлоқ хўжалигининг муваффақияти, озиқ-овқат программасининг бажарилиши бевосита уларнинг ишига боғлиқ. Ҳозир меҳнат коллективларининг куч-ғайрати қишлоқ хўжалигини юқори унумли техника, эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш, деҳқонларга оталиқ ёрдами кўрсатиш бўйича олинган план ва социалистик мажбуриятларни бажаришга қаратилмоқда.

«Тошкент трактор заводи» ва «Ўзбекбельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмалари, «Ташсельмаш», «Ташхимсельмаш» заводлари, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси пахтачилик учун машиналар бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси қишлоқ хўжалигини юқори унумли техника билан таъминлаш, пахта тозалаш саноатини замонавий ускуна ва приборлар билан қайта жиҳозлаш тадбирларини кўрмоқда.

Тошкент олимлари қишлоқ хўжалигида илмий-техника тараққиётини жадаллаштиришга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Шаҳардаги 38 та илмий, лойиҳа ва конструкторлик ташкилотлари, олий ўқув юртлари тадқиқотлар олиб боришяпти, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари бўйича ишларни адо этишяпти.

Корхона ва муассасаларнинг ёрдамчи хўжаликлари ташкил этилиши қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпайтиришнинг муҳим омилидир. Қишлоққа оталиқ ёрдами кучайтириляпти. Ўн биринчи беш йиллик охиригача унинг ҳажми 50 миллион сўмга етади.

КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорлари асосида Тошкент меҳнаткашлари олдида турган асосий вазифаларидан бири қишлоқ хўжалиги, озуқа етиштириш билан боғлиқ бўлган корхоналарнинг моддий-техника базасини янада ривожлантиришдир. 1982 йилда ва ўн биринчи беш йилликда қишлоқ хўжалик объектлари, мева-сабзавот омборлари, озиқ-овқат саноати корхоналарини ўз вақтида ишга туширишга алоҳида эътибор беріляпти. Корхона ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларини ташкил этишда мавжуд резервлардан янада тўлароқ фойдаланиш тадбирлари кўрилмоқда. Беш йиллик охирига бориб, барча ёрдамчи хўжаликларда 40 минг бош чўчқа, 10 минг бош қўй, 50 мингта парранда боқиш тадбирлари ишлаб чиқилди.

Шаҳарнинг меҳнат коллективлари Жиззах, Сирдарё ва Тошкент областларида ажратилган ерларни ўзлаштириш ташаббуси билан чиқишди. Шаҳарнинг ҳар бир райони уларда чўчқачилик комплексларини ташкил қилишади.

«Ташхимсельмаш» заводи, Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси, 3-таксопарк, «Ўзбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси, 4-дон маҳсулотлари комбинати, «Ўзгипроводхоз» институти, «Компрессор» заводи, 12-қурилиш тресті, сут саноати ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнатчилари сиёсий докладчиларнинг сўзларини қизғин муҳокама қилиб, озиқ-овқат программасини амалга ошириш, қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш ишида ҳар бир коллектив белгилаган режалар ҳақида гапиришди.

СССР 60 ЙИЛЛИГИГА — 60 ЗАРБДОР ҲАФТАЛИК

ЗАФАРЛАРИМИЗ — ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА

БУГУН РОССИЯ НОҚОРАТУПРОҒИГА БАҒИШЛАНГАН 35-ЗАРБДОР ҲАФТА БОШЛАНДИ

ҚУВОНЧЛИ КЎРСАТКИЧЛАР

СССР ташкил топганнинг 60 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида «Главташпассавтотранс» бошқармасига қарашли 4-автопарк меҳнат аҳли қизғин иштирок этмоқда. Социалистик мусобақа туфайли корхонада илғор бригадалар ва ишчилар сафи кенгаймоқда. Н. Абдуллахўжаев бошлиқ 57-маршрут ва П. Абдураҳмонов бошлиқ 25-маршрут ҳайдовчилари социалистик мусобақанинг доимий пешқадамлари бўлишлари билан биргаликда, йиллик планни СССРнинг 60 йиллиги нишонланадиган кунга қадар бажариш шиори остида меҳнат қилмоқдалар.

Шунингдек, коллективда шахсий намуна кўрсатиб меҳнат қилаётган ишчилар ҳам жуда кўпчиликни ташкил этади. Ҳайдовчилардан Т. Хванко, В. Боровскийлар номини алоҳида тилга олмоқ жоиздир, чунки ҳар иккала ишчи ҳам шу кунларда 1983 йилнинг октябрь ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда. Улар икки беш йиллик планни бир беш йилликда уддалаш ниятидалар. Корхона коллективида вужудга келаётган меҳнатдаги бу кўтаринкилик социалистик мусобақа туфайлидир.

ЗАРБДОР ҚУРИЛИШ ОДИМЛАРИ

ЯНГИ УСУЛ ШАРОФАТИ

Тошкентлик метросозлар пойтахт метроси қурилишида ўзига хос бой тажриба тўпладилар. Улар ўз тажрибаларига таянган ҳолда янги самарали иш усулларини кенг қўллашга ҳаракат қиляптилар. Шундай прогрессив методлардан бири «Сельмаш» — «Чкалов» станциялари оралиғидаги ер ости трассасини бунёд этишда илк бор қўлланила бошланди. Метросозлар туннелни очиқ комплекс усулда — яъни шчит қўллаш орқали қазишга киришдилар.

Бу усул аввалгиларига қараганда бир мунча афзалдир. Бунда ўн метр кенгликда ҳандақ қазилади ва бошқа ортиқча ишларга ҳожат қолмайди.

Янги трассани бунёд этишда А. Семёнов бошлиқ 5-участка метросозлари жонбозлик қилишяпти. Улар шу кунгача 800 метрли масофанинг 250 метрини қазиб битказдилар.

«СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафталик!» шиори остида ўзаро беллашаётган проходкачилар кунига уч метргача тупроқ қазиш ишларини бажараяптилар. Бунда В. Шегай бошлиқ комплекслашган проходкачилар бригадасининг ҳиссаси каттадир.

ШАҲАР — ҚИШЛОҚҚА

АЛОҚА МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

«Главташпассавтотранс» бошқармасига қарашли 1-автокомбинат меҳнат аҳли дала ҳосилини йиғишда деҳқонларга кўмакдош бўлмоқда. Яқинда коллективнинг илғор ишчиларидан тузилган 10 кишилик ёрдамчи бригада Калинин районининг Свердлов совхозига жўнаб кетди. Улар картошка, помидор ва бошқа сабзавот ҳосилини йиғишда деҳқонларга ёрдам беради. Сентябрь ойигача ёрдамчи бригадалардан бир нечтасини юбориш мўлжалланмоқда.

— Коллективимиз, — дейди корхона директори Ғ. Исмоилов — қишлоқ меҳнаткашлари билан узлуксиз алоқа қилиб келади. Шу кунларда биз Свердлов совхози ишчиларига ёрдам бераётган бўлсак, сентябрь ойидан бошлаб Сирдарё областининг «Оқ олтин» районидаги Усмон Юсупов колхозига ёрдамга борамиз. Пахта мавсуми тамом бўлгунга қадар колхоз қишлоқ хўжалик машиналари ремонтини таъминлаб турамиз.

КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорлари—ҳаётга!

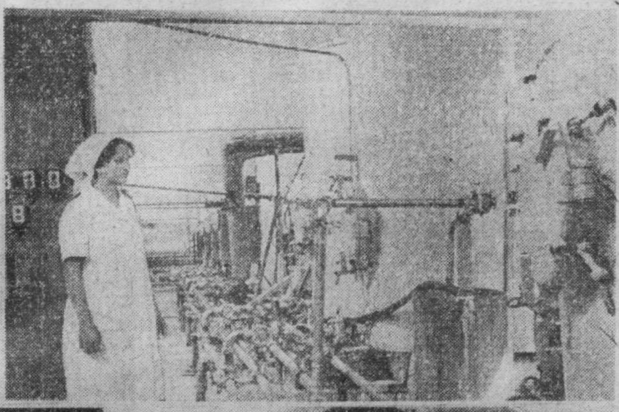

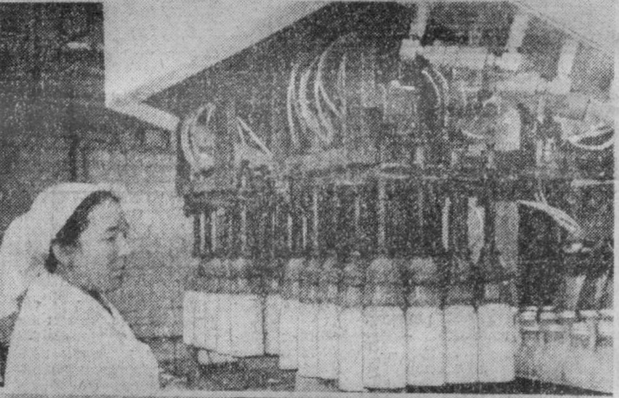

Озиқ-овқат программаси қабул қилиниши муносабати билан Тошкент сут комбинати коллективи 1985 йилгача бўлган даврга мўлжалланган оширилган ишлаб чиқариш мажбуриятини қабул қилди. Шу мақсадда корхонада кенг миқёсда реконструкия ишлари бошлаб юборилди. Бу ерда юксак меҳнат унумдорлигига эга бўлган жиҳозлар ўрнатилмоқда. Аҳоли учун сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш йилдан-йилга ошириб борилади. 1985 йилга бориб сут маҳсулотлари тайёрлаш 126 минг тоннани ташкил этади.

СУРАТЛАРДА: (юқорида) комбинат аппаратчиси М. Қодирова маҳсулот тайёрлаш жараёнини кўздан кечирмоқда. Оператор А. Содиқова (ўртада) тажрибали ишчи сифатида ном қозонган. У айни пайтда корхонада ўрнатилган янги машиналарни бошқармоқда. Бу машиналар соатига 12 минг шиша сут маҳсулотини тахлаб беради. Пастдаги суратда — комбинат лабораториясининг бош инженери З. Ниёзова тасвирланган. Бу ерда сут маҳсулотларининг сифати текширилиб, кейин ишлаб чиқаришга «оқ йўл» берилади.

В. Сироткин фотолари.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ИККИ МАРТА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ, СССР КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ В. А. ЖОНИБЕКОВНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-7» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексида космосга учишни муваффақиятли амалга оширганлиги ва бунда мардлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси ўртоқ Владимир Александрович **Жонибеков Ленин ордени** билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1982 йил 2 июль.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ, СССР КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ А. С. ИВАНЧЕНКОВНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА ИККИНЧИ «ОЛТИН ЮЛДУЗ» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-7» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексида космосга учишни муваффақиятли амалга оширганлиги ва бунда мардлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси ўртоқ Александр Сергеевич **Иванченков Ленин ордени** ва **иккинчи «Олтин Юлдуз» медали** билан мукофотлансин.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони ўртоқ А. С. Иванченковнинг жасоратини нишонлаш учун қаҳрамоннинг юртида бронза бюсти ўрнатилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1982 йил 2 июль.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ФРАНЦИЯ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ГРАЖДАНИ КОСМОНАВТ-ТАДҚИҚОТЧИ ЖАН-ЛУ КРЕТЬЕНГА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-7» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексида космосга учишни муваффақиятли амалга оширганлиги ва бунда мардлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун Франция Республикасининг граждани космонавт-тадқиқотчи Жан-Лу **Кретьенга Совет Иттифоқи Қаҳрамони** унвони берилсин ва **Ленин ордени** ҳамда **«Олтин Юлдуз» медали** топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1982 йил 2 июль.

ФРАНЦИЯ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚУТЛОВЛАРИ

МОСКВА, 2 июль. (ТАСС). Франция Республикасининг Президенти Франсуа Миттеран тадқиқотчи космонавт Жан-Лу Кретьенга табрикнома юборди. Унда бундай дейилади: Бутун учиш программаси муваффақиятли тугаганидан сўнг сизнинг қайтиб келган пайтингизда сизга, шунингдек Совет Иттифоқидаги ҳамкасбларингиз Владимир Александрович Жонибековга ҳамда Александр Сергеевич Иванченковга менинг шахсий қутловларимни топширишингизни хоҳлайман.

Шу учиш натижасида халқаро илмий жамоатчилик кўпдан-кўп қимматли маълумотлар оладики, булар медицина ва биологияни, материалшунослик ва астрономияни янги-янги ютуқлар сари олиб боради.

Бу учиш Совет Иттифоқи билан Франция ўртасида космик фазони тинчлик мақсадларида ўрганиш ва ўзлаштириш соҳасида ва ўзаро мумкин қадар кўпроқ наф кўриш доимий иштиёқида ўн беш йилдан кўпроқ ривожланиб бораётган самарали ҳамкорликнинг яққол далили ҳам ҳисобланади.

Ниҳоят бу учиш Франция халқининг анъанавий дўстлик муносабатларини ҳамда Хельсинкида тузилган битимларда мустаҳкамланган ҳуқуқларни ҳурмат этиш асосида Европада тинчлик ўрнатиш ҳамда қитъамиздаги барча халқлар ўртасида яхши муносабатларни ривожлантириш борасидаги эзгу ниятларининг рамзидир.

Ердаги дастлабки қадамлар

ОРҚАЛИҚ, 2 июль. (ТАСС махсус мухбири Н. Железнов). Баллистиклар белгилаган кеманинг қўниш жойидан бир неча ўнлаб километр нарида жойлашган аэропорт кутиб олишга тайёр. Биринчи француз космонавтининг дублери Патрик Бодри бу ерга келган француз журналистларига Ерга тушаётган кеманинг экипажи ҳозир нималар билан шуғулланаётганлигини гапириб беради. «Вертикал бўйича!» деган команда янграйди. Турғай дашти узра ярим соат учгандан кейин биз вертолётдан туриб, кишини тўлқинлантирувчи манзарани кўрдик: ям-яшил буғдойзор ўртасида парашют гумбази кўзга ташланарди.

Космонавтлар кемадан чиқиб, енгил шезлонгларга ўтириб олишган. Уларнинг ҳорғин чеҳраларида севинч табассуми акс этарди. Жан-Лу Кретьеннинг қўлларида дашт гуллари. «Партия XXI съезди» совхозининг механизаторлари совет—француз экипажини ерда биринчи бўлиб табрикладилар. Тушувчи аппарат ҳайдалган майдондан юз метрча нарида Ерга қўнди. Космонавтларни тўқ сариқ палатка кутарди. Улар бу палаткада 15 минут дам оладилар. Улар Ер билан бўлиб ўтган қизғин учрашувдан қорайиб кетган кема ёнига келадилар ва Жан-Лу бўр билан унинг корпусига «Раҳмат!» сўзини ёзади. Жонибеков эса «Мустаҳкам ва пишиқлиги учун раҳмат!» сўзларини қўшиб қўяди. Уларнинг учаласи ҳам илм-фан ва дўстлик йўлидаги яна бир космик парвознинг муваффақиятидан бахтиёр ва мамнун ҳолда Ерда қадам ташлаб борадилар.

«ПРАВДА» саҳифаларида

⊙ Жазоир Халқ Демократик Республикаси мустақил деб эълон қилинган куннинг 20 йиллиги муносабати билан ўртоқ Л. И. Брежневнинг Жазоир Халқ Демократик Республикасининг Президенти, Миллий озодлик фронти партиясининг Бош секретари Шодли Бенжадидга ва ўртоқ Н. А. Тихоновнинг Миллий озодлик фронти партияси Сиёсий бюросининг аъзоси, Жазоир Халқ Демократик Республикасининг Бош министри Муҳаммад Бинаҳмад Абдулғанига йўллаган табрик телеграммалари эълон қилинган.

⊙ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов 3 июль куни расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Ҳиндистон Республикаси штаб бошлиқлари комитетининг раиси, армия штабининг бошлиғи генерал К. Раони қабул қилди. Икки ўртада дўстона суҳбат бўлиб ўтди.

⊙ «Ленин партияси — халқ куч-қудрати» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

Ҳаммаҳарлар, сизлар учун

«КОСМОС» — ХИЗМАТИНГИЗДА

Бугунги кунда барча қулайликларга эга бўлган кўплаб маиший хизмат кўрсатиш корхоналари, савдо шаҳобчалари фойдаланишга топширилмоқда. Ихтисослаштирилган магазинларнинг ишга туширилиши аҳолига қулайлик туғдириш билан бирга, уларнинг вақтини тежамоқда. Фақат охирги йилларнинг ўзида Тошкентда бир қатор ихтисослаштирилган магазинлар харидорлар хизматига топширилди. Юнусобод массивида ишга туширилган балиқ билан савдо қилувчи комплекс, Сергели, Чилонзор районидаги 19-квартал ва Халқлар дўстлиги проспектида фойдаланишга топширилган универсамлар, «Техника — маиший хизматга», «Рус газмоли», «Соатлар» каби магазинлар шулар жумласидандир.

Хадемай яна бир йирик радио буюмлари билан савдо қилувчи «Космос» магазини харидорларга хизмат кўрсата бошлайди. 600 квадрат метр майдони ишғол қилган бу замонавий магазин Халқлар дўстлиги проспектига жойлашган.

Магазиннинг савдо зали кенг ва ёруғ. Ўзига хос оригинал қандиллар унинг ҳуснига-ҳусн қўшиб турибди. Ҳамма жиҳозлар харидорлар қийналмасдан ўзи учун керакли бўлган буюмни харид қилиши учун мослаштирилган. Магазиннинг кўргазма залида 20 га яқин рангли, қора-оқ телевизорлар қўйилган. Магазинда телевизорлар билан савдо қилиш бўлимидан ташқари радиоприёмник, магнитофон, радиолалар ва уларнинг эҳтиёт қисмлари билан савдо қиладиган бўлимлар мавжуд.

Магазинда бир зал «Трансагентство» хизматига ажратилган. Бу ерда справка бюроси бор, кредитга олинган буюмни расмийлаштиришингиз мумкин.

— Бугунги кунда шаҳримизда 30 га яқин магазин радиотехника буюмлари билан савдо қилмоқда, — дейди савдо Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари В. Горенков. — Келажакда бу магазинларни йирик ихтисослаштирилган магазинларга айлантириш мўлжалланмоқда.

ДЎСТЛИК ШАҲРИГА ҚАСИДА

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги Ўзбекистон Ёзувчилар, Композиторлар союзлари ва Театр жамияти билан биргаликда Тошкент тўғрисидаги энг яхши саҳна ва музика асари учун конкурс эълон қилди. Республика пойтахти — дўстлик ва қардошлик шаҳри шарафига бошланган ижодий мусобақа СССР ташкил этилганининг 60 йиллигига ҳамда Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланади.

Конкурсда қатнашиш учун драматургия, проза, поэзия ва музиканинг етакчи усталари билан бирга ижодкор ёшлар, ҳаваскор адиблар ва композиторлар ҳам таклиф этилган. Конкурс шартларига кўра, ғоят ранг-баранг жанрдаги саҳна ёки музика асари Улуғ Октябрь шарофати билан рўй берган революцион ўзгаришларнинг чуқур моҳиятини, совет халқларининг енгилмас қардошлик кучини, ленинчи коммунистлар партияси раҳбарлигида бугунги зафарлар қаҳрамонлигини ўзида акс эттириши лозим.

Конкурс келгуси йил охиригача давом этади.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада болалар хори санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети болалар хорининг бадиий раҳбари ва бош дирижери ўртоқ Шермат **Ёрматовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист»** фахрий унвони берди.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар Совети Ижроия комитети маълум қиладики, XVIII чақириқ Тошкент шаҳар Советининг биринчи сессияси 1982 йил 8 июль соат 11.00 да Тошкент область партия комитетининг мажлислар залида очилади (Ўзбекистон кўчаси, 9-уй).

Депутатлар ўша жойнинг ўзида соат 10.00 да рўйхатга олинадилар.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети.

ESPAÑA 82

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ: СЎНГГИ ХАБАРЛАР

Кеча

футбол бўйича Жаҳон чемпионати чорак финал учрашувларида қуйидаги натижалар қайд қилинди:

«А» группаси: СССР — Польша — 0:0.

«Д» группаси: Франция — Шимолий Ирландия 4:1.

Тўпларни дарвозага Жересс, Росшто икки мартадан (Франция), Армстронг (Шимолий Ирландия) киритишди.

Шундай қилиб, **Польша ва Франция терма командалари Жаҳон биринчилигининг ярим финал учрашувларида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар.**

БУГУН

Бразилия — Италия, Англия — Испания терма командалари «С» ва «Д» группаларидаги ғолибни аниқлаш учун майдонга чиқадилар. Ҳозирча группалардаги аҳвол қуйидагича:

«А» группаси: Польша — 3 очко, СССР — 3 очко, Бельгия — 0 очко.

«Б» группаси: ГФР — 3 очко, Англия — 1 очко, Испания — 0 очко.

«С» группаси: Бразилия — 2 очко, Италия — 2 очко, Аргентина — 0 очко.

«Д» группаси: Франция — 4 очко, Шимолий Ирландия — 1 очко, Австрия — 1 очко.

Кейинги йилларда жаҳон биринчилигида пайдо бўлган анъана бузилди. Англия, ГФР ва Аргентинада бўлган чемпионатларда майдон эгалари ғолиб чиқишган эди. Испаниялик футболчилар эса Англия терма командаси чарм тўп усталарини мағлубиятга учратганларида ҳам ярим финалга чиқмайди.

Икки соврндор команда маълум. Яна икки финалчи ким бўлади? Бу саволга бугун жавоб олинади.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ—АМАЛДА

ЙЎЛСОЗЛАРНИНГ ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИГИ

Ўзбекистон ССР йўллар қурилиши ва эксплуатацияси министрлигининг пойтахтдаги «Ҳурмат белгиси» орденли 2-йўл қурилиши бошқармаси коллективининг иш тажрибаси тўғрисида ҳикоя

Бу ерда ишнинг ўзига хос томонлари бор. Ишлаб чиқариш учун сарф этилган дастлабки бир сўм ерга қоқилган қозиқлардан бошланади. Мана шу белгидан автомобиль магистрали бошланади. Унинг бунёдкори 2-йўл қурилиши бошқармаси коллективидир.

Мана шундай ерга қоқилган қозиқлардан йўлсозлар учун хос бўлмаган янги қурилиш — шахсий ёрдамчи хўжалик қурилиши бошланган эди. Унинг зарурлиги тўғрисида коллектив йиғилишларида кўплаб марта гапирилди. Чўлда уни яратиш планларини фақат ташаббускорларгина эмас, ерни жону-дилидан севувчилар: бутун коллектив таклиф этди. Улар ўзларининг ҳайвонлари ва ем хашаги, боғи ва экин экиладиган майдонлари—ёрдамчи хўжалиги кераклигини таъкидлайдилар. Пойтахт областининг бирор бир яқин районидан участка ажратиш масаласидаги қийинчиликлар ҳам уларни ўз фикридан қайтаролмади. «Сирдарё чўлларида ўзимизнинг ёрдамчи хўжалигимизни ташкил этамиз», — бутун коллективнинг фикри ана шундай бўлди.

Ажратилган ер эса жуда шўрхок эди. Бу ҳам уларнинг шаштини қайтаролмади. Йўлсозлар бу жойни «микрорайон»-га айлантириш учун ҳамма зарур ишларни амалга оширдилар. Ҳозир эса бу ерни мутлақо таниб бўлмайди. Барг ёзган дарахтлар чўл шамолида аста тебранади, ҳовузларда ўрдак-ғозлар сузиб юришибди, кўм-кўк майсазорларда сигир ва бузоқлар ўтлаб юрибди...

Шунинг учун ҳам бу ерда КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларини зўр қониқиш билан қабул қилдилар. Яқин саккиз йил муддатга ишлаб чиқилган Озиқ-овқат программасида айтилганидек, «Озиқ-овқат ресурсларини тўлдириш учун шароит бўлган ҳамма жойда корхоналар ва ташкилотларнинг ёрдамчи қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, шу тариқа ишчи ва хизматчилар умумий овқатланишининг гўшт, сут, сабзавот ва картошкага бўлган эҳтиёжларини имкони борича яхшироқ таъминлаш керак». Ушбу сўзларни йўлсозлар амалий қўлланма сифатида қабул қилдилар. Эндиликда янги режалар туғилмоқда, янги резервлар қидирилмоқда.

Йўлсозларнинг ўз ёрдамчи хўжалигини ташкил этиш ва ривожлантириш бўйича иш тажрибалари қизиқарлидир. У ўзининг келажакда янада ривожланиши учун аниқ йўналишга эга.

● Хўжалик ветеранлари беда яхши ўсаётганлигидан хурсанд: моллар учун қишки озуқа етарли бўлади.
● Ёрдамчи хўжалик яйловларида моллар яйраб ўтлаяпти.
● Ёрдамчи хўжалик юксалмоқда.
● Экилган ўт биринчи марта ўриб олиняпти.

«КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАР, КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР ХЎЖАЛИКНИ ИНТЕНСИВ ЮРИТИШ, ЕРДАН ЯХШИРОҚ ФОЙДАЛАНИШ, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҚУВВАТЛАРИДАН, МЕҲНАТ, МОДДИЙ ВА МОЛИЯВИЙ РЕСУРСЛАРДАН, МАВЖУД БАРЧА РЕЗЕРВ ВА ИМКОНИЯТЛАРДАН ОЗИҚ-ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ КЎПАЙТИРИШ МЕТОДЛАРИГА ИНТЕНСИВ ЎТИШНИ ТАЪМИНЛАШЛАРИ ЗАРУР».

(«СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси»дан).

⊙ ЧЎЛДА — ШЎРХОК ЕРДА ЙИРИК ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК ТАШКИЛ ЭТИЛДИ ⊙ ҚЎРИҚ ОЧИЛДИ, БОҒ БАРПО ЭТИЛДИ ⊙ ЖЎХОРИ, ПОЛИЗ ЭКИНЛАРИ ҲОСИЛ БЕРМОҚДА, ЎТ-ЎЛАН МЎЛ БЎЛАЯПТИ.

⊙ ЎЗ ЭЛЕКТР СТАНЦИЯСИ БОР, СУВ ЧИҚАРГИЧ МИНОРА ЎРНАТИЛДИ, ТЎРТТА ТУРАР ЖОЙ БИНОСИ ҚУРИЛДИ.

⊙ ТУРАР ЖОЙ, МОЛХОНА, 3000 ЎРИНЛИ ТОВУҚХОНА, СИЛОС МИНОРАСИ, ЕМ-ХАШАК ОМБОРИ ҚУРИЛЯПТИ.

⊙ ЙЎЛСОЗЛАРНИНГ РЕЖАЛАРИ ШУНДАЙ: 200 ГЕКТАР ЕРНИ ЎЗЛАШТИРИШ, ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИККА АВТОМОБИЛЬ МАГИСТРАЛИНИ ОЛИБ КИРИШ ⊙ БУ ЙИЛ 2-ЙЎЛ ҚУРИЛИШИ БОШҚАРМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ҲАР БИР АЪЗОСИНИ 40 КИЛОГРАММДАН ГЎШТ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ БЕЛГИЛАНГАН.

⊙ 1983 ЙИЛИ ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК ҲИСОБИГА ОШХОНА ВА БОЛАЛАР КОМБИНАТИНИ ГЎШТ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ ПЛАНЛАШТИРИЛГАН.

ТАРИХДАН БИР ШИНГИЛ

Ўн беш йиллар муқаддам 2-йўл қурилиш бошқармаси Тошкент марказида жойлашганди. Иш ҳажми ортиб борди. Қурувчилар эндиликда юз минглаб сўмлик эмас, балки миллионлаб сўмлик қурилиш ишларини бажаришаётганди. Хўжалик қудратли техника, янгидан-янги машиналар парки билан жиҳозланаётганди. Шундай қилиб десангиз, йўлсозларга пойтахт торлик қилиб қолди. Янги қўрғон учун дастлабки қозиқни коллектив Олмалиққа олиб борадиган автомобиль йўлининг чап томонига—ботқоқзор майдонга қоқишди. Ўша олис йилларда шаҳарга яқинроқ жойларда ҳам қурилиш учун майдон бор эди. Лекин коллектив шу ерга жойлашишга қатъий азму-қарор қилди. У ўз кучига ишонди.

Мана, ҳозир, орадан кўп вақт ўтмаганига қарамасдан ботқоқзор ўрнида мевазор боғ барпо бўлди. Ҳаммаёқ гулзор. Икки қаватли маъмурий бино, кўпгина ишлаб чиқариш корпусларини 2-йўл қурилиши бошқармаси ёнидан ўтганда, автобус ва бошқа машиналар ойнасидан қараб кўра олмайсиз. Машиналар эса, мамлакатимиздаги энг яхши Тошкент — Олмалиқ йўлидан ўқдек учиб боради. У Ангрен, Олмалиқ, Фарғона водийсини Ўзбекистон марказн билан боғлайди. Бу ажойиб трассани 2-йўл қурилиши бошқармаси коллективи қурган.

Бу коллектив Ўзбекистонда амалга оширган ишларини санаб ўтиш қийин. Лекин улар айниқса қишлоқ аҳолиси учун зарур бўлган йўллар қурилишида илҳом билан ишлашади. 2-йўл қурилиш бошқармаси коллективининг қуриб берган қўралари, пахта қуритадиган сушилкалари, ажойиб хирмонлари учун пойтахт области колхозчилари ғоят миннатдор.

Тошкент йўлсозлари мамлакатдаги ҳамкасблари билан бўлган мусобақада пешқадамлик қилишаяпти. Уларга мана бир неча йилдирки, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилаяпти. Орденли коллектив СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг фахрли китобига ёзилган. Йўлсозлар ўзларининг ёрдамчи хўжаликларини ташкил этишга ҳам комплекс ёндошишаяпти.

Ўтган йили Мирзачўлнинг шўрхок ерида, республика пойтахтидан 120 километр олисда биринчи қозиқ қоқилди. Коллектив шуни яхши билардики, бошланган бу иш самарали бўлиши учун катта меҳнат қилиш керак. Анчагина пул маблағлари зарур, техникадан билиб фойдаланиш лозим бўлади. Мана, ҳозир 2-йўл қурилиши бошқармасидагилар ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети май Пленумидаги докладини, Озиқ-овқат программасидаги сатрларни ўқиб, бу планларни муваффақиятли амалга оширажётганларидан фахрланишаяпти.

ЯШАРГАН ЕР

Афтидан, ҳозирча инсон битта мақсадни амалга оширгунга қадар сарфлайдиган кучғайратини ўлчайдиган ўлчов топгани йўқ. Йўл қурилиши бошқармаси учун эса комплекс ёрдамчи хўжалик ташкил этилганлиги, унинг агросаноат комплексига айлантирилганлиги ана шундай мақсад бўлиб хизмат қилди. Унда барча қишлоқ хўжалиги тармоқлари бор. Энг муҳими эса, бу хўжаликка зарур бўлган емни йўлсозларнинг ўзлари етказиб беришади.

Буни Сирдарё областининг кўпгина ташкилотларида ҳам таъкидлашди. Ёрдамчи хўжалик ташаббускори, коллективнинг ўзгармас раҳбари, Ленин ордени кавалери Виктор Сергеевич Неделин, партия йўлбошчиси Виталий Евдокимович Лисогорцев, унинг ўринбосари, ветеран йўлсоз Леонид Григорьевич Вешетков ёрдамчи хўжалик ташаббускори бўлишди. Бу кишилар бошқармадан юзлаб километр олисда янтоқзор бўлиб ётган ерларга ҳаёт бахш этишди.

Ёрдамчи хўжалик учун биринчи қозиқ беш гектарли майдонда — қўриқ областнинг марказидан ўн километр олисда қоқилди. Лекин бу ер шундай дарёнинг бўйида эди. Бу ерга водопровод олиб келиш, қудуқ қазиш мумкин эди. Ёрдамчи хўжаликда иш қайнаб кетди.

Ўтган йили йўлсозлар қўриқ очишди, беш юз туп мевали дарахт экишди, полиз экинлари экишди. Улар ҳатто дастлабки йилнинг ўзида Тюмендаги ҳамкасбларига минг центнерга яқин полиз маҳсулотлари юборишди. Чўл неъматларидан коллектив ҳам баҳраманд бўлди.

Бир қарашда старт яхши олинганга ўхшайди, қувонса бўлади. Ёрдамчи хўжаликнинг ривожи истиқболини эса КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари белгилаб берди. Йўлсозлар ўз ёрдамчи хўжаликларига бошқача қарай бошладилар. Пленум қарорлари бошланган ишнинг миқёсини кенгайтириб юборди.

НИМАЛАР АМАЛГА ОШИРИЛДИ?

Яқинда йўлсозлар массивида Сирдарё области раҳбарлари бўлишди. Улар кўп нарсага ҳайрон қолишди. Нима учун? Бир йил ҳам ўтмасдан йўлсозлар ўз ваъдаларига амал қилиб, кўп ишларни бажаришибди. Ўрдакхона қуришибди. Бу бинонинг ярми жўжалар учун, ярми эса катта ёшдаги ўрдаклар учун. Шундай ёнгинадаги тайёр бино эса товуқ боқишга мўлжалланган. Бу ерда 3 минг товуқ ва яна шунча ўрдак сақланади.

Сув кўтариб берадиган минора ҳам бор. Скважина сув билан таъминлайди. Ўз электростанциялари бор. Эндиликда йўлсозлар телевизор кўришлари мумкин, холодильникларни ишлатиш учун шароит туғилди. Тўғри, ичимлик сувни ҳозирча Пахта станциясидан ёки Чинноздан олиб келишади. Лоток тармоқлари қурилди, омборлар бунёд қилинди. Тез кунда молхона фойдаланишга топширилади. Моллар учун ёзги бостирма ҳам бор.

Илгари дала вагончалари турган жойда тўртта шинам уй қурилди. Бу ерда яхши ошхона бор. Бу ерда собиқ асфальтловчи, ширин таомлар тайёрлашни ҳам ўрганиб олган Клавдия Григорьевна Ткаченко бекалик қилади.

Одамлар ёрдамчи хўжаликда аҳил оила бўлиб яшашади. Чўпон Т. Мамишевга ишчи вазифасини бажаришга ҳам тўғри келади. Унинг рафиқаси Таиба эса буқачалар ва сигирлар, отлар ва қўйларга қарайди. Бу ерда қўйларни ўзи 120 тадан ортиқ. От, сигирлар бор. Улар учун қишда хашак керак. Демак, ўт ўриш, беда ғамлаш лозим.

Ёрдамчи хўжалик дастлаб ташкил этилган кундан бошлаб механизатор Петр Терентьевич аъло даражада меҳнат қиляпти. У тракторчи, ўриш агрегати машинисти ҳам бульдозерчи. Михаил Кульковнинг ҳам ташвишлари кўп. У энергетика хўжалигининг ишини бошқаради.

Бу ерда йўлсоз Борис Михайлович Гречкин ҳақида кўпгина илиқ сўзларни айтишади. Участкаларни сув билан таъминлаш, суғориш вазифаси унинг зиммасида. Унга ветеран йўлсоз Шербек Васиев ёрдам беради. Лекин айниқса механик, коммунист Мухтор Шохсаидовнинг ташвиши кўп. У бутун ёрдамчи хўжалик иши учун масъулиятли одам.

ИСТИҚБОЛНИ КЎЗЛАБ

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари 2-йўл қурилиши бошқармаси коллективини ёрдамчи хўжаликни комплекс ривожлантириш бўйича планларини қараб чиқишга мажбур қилди. Коллектив ўз ем базасига эга бўлиш бўйича тўғри йўл танлади. 12 гектар майдонга маккажўхори, 13 гектарга беда экилди. Беда икки марта ўриб олинди. Одамлар кайфи чоғ. Ёрдамчи хўжалик посёлкасида биринчи ғарам пайдо бўлди. Тез вақт ичида бундай ғарамлардан бир нечтаси қад кўтаради. Коллектив бедани тўрт-беш ўриб олиш ниятида. Шундай қилинса қиш учун етарли озуқа ғамланади.

Силос тайёрлаш учун минора қуриляпти. Ёрдамчи хўжалик ходимлари учун яна битта турар жой қурилади.

Хўжаликни асосий магистрал билан боғлайдиган йўл қурилиши ёрдамчи хўжаликни ривожлантиришни тезлаштиради.

Йўлсозларда янги режалар пайдо бўляпти: улар эндиликда чўлда илгаригидек беш гектарни эмас, икки юз гектарни ўзлаштиришади.

— Бунинг учун бизда ҳамма имкониятлар бор, — дейди Виктор Сергеевич Неделин. — Ўйлаймизки, Сирдарё область ижроия комитети раҳбарлари бу мақсадимизни амалга ошишига ёрдам беришади. Тўғри, йўлсозлар суръатни оширишлари керак. Уларда куч ва маблағ етарли.

Йўлсозлар кўп меҳнат қилишлари керак. Қўриқ катта ғамхўрликни талаб қилади. Масалан, ўтган йили маккажўхори экилганди, лекин у битмади, шўр халақит берди. Ерни ювишга тўғри келди. Экинларни суғориш учун ер ости сувларидан фойдаланмоқчи бўлишди, лекин бу иш ўзини оқламади. Ҳатто, 140 метр чуқурликда ҳам сув шўр эди. У экинларни қуритади. Сирдарёга уч километр масофага қувур олиб боришга тўғри келди. Қўшимча зовурлар қазиш учун ҳам талай маблағ сарфланди. Сув шўрлиги туфайли боғ ҳам қурий бошлади.

Эндиликда «синамоққа» 200 туп дарахт ўтқазишди. Мана, биринчи муваффақият: у дарё суви билан суғорилди, ер шўрини ювилганлиги ҳам яхши натижа берди, барча дарахтлар кўкарди.

Йўлсозлар ёрдамчи хўжаликни ривожлантириш учун қўшимча имкониятларни қидиришаяпти. Ҳозирнинг ўзида қурилишга 200 минг сўм сарфланди. Бунинг фойдасини қачон кўришади?

—Шу йилнинг ўзида, — деди ишонч билан В. Неделин. — Биз ёрдамчи хўжаликда етиштириладигани ҳисобидан коллективимизнинг ҳар бир аъзосига 40 килограммдан гўшт етказиб берамиз. 1983 йилда ишчи ошхонамизни, болалар комбинатини ёрдамчи хўжаликда етиштирилган гўшт билан таъминлаймиз.

Комплекснинг самарадорлиги фақат шу билан ўлчанадими? Ёрдамчи хўжалик пенсияга чиқаётганлар олдида қулай имконият юзага келтиради. Улар ёрдамчи хўжаликда меҳнат қилиб коллективга фойда келтиришлари мумкин.

ҲАЛ ЭТИЛМАГАН МУАММОЛАР

Ёрдамчи хўжаликни ташкил этишда ҳамма иш жойидами?

— Қийинчиликлар бор ва бўлади, — дейди кекса йўлсоз, партия ташкилоти секретари ўринбосари Л. Решетков. — Лекин янгилик қийинчиликсиз юзага келмайди. Ёрдамчи хўжалик ўз резервларимиз ҳисобидан ташкил этилмоқда. Бизнинг ҳеч биримиз шундай ёрдамчи хўжаликлар яна қайси коллективда борлигини билмаймиз. У ерда ишнинг аҳволи қалай? Ким энг юксак натижаларга эришаяпти? Кимдан тажриба ўрганса бўлади?

2-йўл қурилиши бошқармасида бундай саволлардан кўпини эшитса бўлади. Бу ерда ёрдамчи хўжаликни ривожлантириш бўйича бирон-бир адабиёт бўлишини исташади.

Бундай аҳволни тузатиш пайти келди. Иложи борича тезроқ ҳал этиш лозим. Чунки, корхона ёрдамчи хўжалигининг катта келажаги бор.

Ю. КОМАРЬ,
журналист.

Йўлсозларнинг ўз ёрдамчи хўжалигини ташкил этиш ва ривожлантириш бўйича тўплаган тажрибаси, улар томонидан яқин йиллар учун белгиланган планлар чиндан ҳам ҳар қанча ўрганса арзийди. Ишга ёндошишнинг ўзи, яъни яқинда эмас, йўл қурилиши бошқармасидан 120 километр олис масофада янги ёрдамчи хўжаликнинг ташкил этилиши диққатга сазовордир. Хулоса битта: бу ҳам бўлса иш кўзини билиш, ишга қизиқиб комплекс ёндошиш туфайли қисқа муддат мобайнида сезиларли натижаларга эришиш мумкин.

Бироқ тажриба шуни кўрсатмоқдаки, янги хўжалик илмий асосдаги тавсияларга зарурат сезмоқда. Энг аввало, хўжаликни белгиланган иқлим зонасида қандай юритиш, агрокомплексда қандай техник воситаларни янада самарали қўллаш масалалари кўндаланг бўляпти.

Агросаноат комплекси қурилишида ҳам бир қатор масалаларни ҳал этиш керак. Қандай объектлар янада самарали ва кўп меҳнат талаб қилмайди. Уларни қуриш учун лойиҳаларни қаерда тайёрлатиш мумкин! Балки ихтисослашган пудрат қурилиш-монтаж ташкилотини тузиш мақсадга мувофиқдир?

Муаллиф унда ҳам, бунда ҳам ҳақ. Китоб магазинларида ҳайвонлар, қушлар ва балиқларни кўпайтириш, ёрдамчи хўжаликни комплекс ривожлантириш тўғрисидаги зарур қўлланмалар йўқ.

Қисқаси, ҳали муаммолар жуда кўп. Уларни мунтазам, комплекс ва билиб ҳал этиш лозим. КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари, Озиқ-овқат программаси руҳи худди шуни тақозо этади.

Янги массив қуриладиган жой геодезик жиҳатдан тадқиқ этиляпти.

* * *

Ёрдамчи хўжалик қудратли техника билан таъминланган.

Автор фотолари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Халқ маорифи соҳасидаги муваффақиятлар

АДДИС-АБЕБА. Эфиопияда тугаётган ўқув йили халқ маорифи соҳада янгидан-янги муваффақиятлар билан нишонланди. Шу йил давомида мамлакатда 700 та бошланғич ва ўрта мактаб очилди. Ўқувчилар 500 минг киши кўпайиб, уч миллион кишига етди.

Халқ ҳокимияти саводсизликка ва қолоқликка қарши курашга алоҳида аҳамият бермоқда. Ҳокимиятнинг куч-ғайрати туфайли таълимнинг бутун системаси, ёш авлодни тарбиялашга ёндошиш революциядан кейинги даврда тубдан ўзгариб кетди. Шоа марказий вилоятида Себета шаҳарчасида беш йил муқаддам очилган ўрта мактаблардан бири ана шундай ўзгаришларни кўрсатувчи мисолдир. Революцияга қадар бу ерда биронта ҳам ўқув юрти йўқ эди, ҳозир эса шаҳарчада 1,5 мингдан кўпроқ ўқувчи бор.

Эфиопия педагоглари ёш гражданларни янги жамиятнинг онгли, меҳнатсевар бунёдкорлари қилиб тарбиялашни ўзларининг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблайдилар. Бутун мамлакатдаги тенгқурлари сингари Себета мактаб ўқувчилари ҳам, дейди Гезагех Тадессе, ҳукуматнинг кўпгина муҳим тадбирларида ҳозирнинг ўзидаёқ актив қатнашмоқдалар. Улар ўқишдан бўш вақтларида йўллар қуриш, қудуқлар қазиш, қўшни кооператив далаларидаги ҳосилни ўриб-йиғиб олишда ёрдам берадилар, мактаб территориясини ободонлаштирадилар. Бир неча кундан кейин ўрмон бойликларини тиклаш кампаниясининг навбатдаги босқичи бошланади. Шунда ўқувчилар бригадалари шаҳар атрофига чиқиб, уч мингдан кўпроқ дарахт кўчатлари ўтқазадилар.

Самарали ҳамкорлик

БИСАУ. Совет Иттифоқи билан Гвинея Бисау Республикаси ўртасидаги ҳар томонлама алоқалар самарали ривожланмоқда. «Эштрела ду мар» Совет — Гвинея балиқчилик жамиятининг фаолияти бу ҳамкорликнинг ёрқин намунасидир. Унга мансуб бўлган махсус кемалар республиканинг соҳил сувларида балиқ тутмоқда. Денгиз маҳсулотининг бир қисми экспорт қилинмоқда, қолгани эса ички эҳтиёжларни қондирмоқда. 1981 йил жамият 300 минг доллар миқдорида фойда кўрди. Шу давр ичида «Эштрела ду мар» ташқи бозорга жами қарийб 5 миллион долларлик миқдорда балиқ етказиб берди.

Совет Иттифоқининг кўмаги билан Бисауда 2 минг тонна океан маҳсулотини сиғдира оладиган совутиш комплекси қуриб битказилмоқда.

СССР ўзининг интернационал бурчини бажара бориб, ёш республикага балиқчилик соҳасида миллий кадрлар тайёрлашда ёрдам бермоқда. Совет — Гвинея экипажлари меҳнат қилаётган «Эштрела ду мар» жамиятининг кемаларида совет балиқчилари гвинеялик ҳамкасбларига ўзларининг бой амалий тажрибаларини ўргатмоқдалар. Шу туфайли ҳам гвинеялик балиқчилар ўз ишларининг чинакам усталари бўлиб қолишди.

Шоликорлар ютуғи

МАПУТУ. Лимпопо дарёси водийсидаги давлат агросаноат комплексининг меҳнаткашлари мўл шоли ҳосили етиштирдилар. Мамлакатда асосан ана шу экин етиштириладиган бу водийда ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 32 центнердан дон олинди. Комплекс раҳбарларининг фикрича, бу йил шоли етиштириш плани ошириб бажарилди. Бу муваффақиятга сермаҳсул уруғ навларидан фойдаланганлиги, химиявий ўғитлар кенг қўлланилганлиги, ишлар механизациялаштирилганлиги ва меҳнатни ташкил қилиш яхшиланганлиги туфайли эришилди.

Лимпопо дарёси водийсидаги агросаноат комплекси мамлакатдан қочган португал катта ер эгалари ташлаб кетган фермалар асосида 1977 йилда ташкил қилинган эди. Ҳозир бу комплекс Мозамбик Халқ Республикасида энг йирик хўжаликка айланди. Бу ерда шолидан ташқари помидор, пиёз, беда, тамаки, картошка ва бошқа экинлар етиштирилмоқда. Комплекснинг чорвачилик фермаларида 2,5 минг бош сигир, 3,5 минг бош чўчқа бор. Агросаноат комплексида қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлайдиган бешта фабрика ҳам ишлаб турибди.

Социалистик мамлакатлар комплексни ривожлантиришда катта ёрдам бермоқдалар.

ЎРМОНЛАР ТИКЛАНМОҚДА

КАТМАНДУ. 20 йилдан кейин мамлакатда ёғоч етишмовчилиги кучайиб кетмаслиги учун Непалда 1 миллион 300 минг гектардан кўпроқ майдонга дарахтлар ўтқазиш керак, деди ўрмон хўжалиги ва ер ресурслари министри Раманапда Присад Ядав.

Непал миллий ўрмон бойликларини сақлаб қолиш проблемаси умумдавлат аҳамиятига молик бўлиб бормоқда. Тупроқ эрозияси ҳар йили қишлоқ хўжалигида ҳосилдорлик 1 процент қисқаришига олиб келмоқда, экология балансини бузмоқда, сув тошқинлари ва тупроқ кўчишига сабаб бўлмоқда. Мамлакат ҳукумати дарахтларни кесишни қаттиқ назорат остига олди, уни экспорт қилишни тақиқлади. Ўрмонларни сақлаш ва тиклаш учун курашга Непалнинг барча аҳолиси қўшилмоқда.

Аянчли статистика

КОПЕНГАГЕН. Даниянинг давлат қарзи жадал суръатлар билан ошмоқда. 1980 йилнинг охирида давлатнинг чет эл ва Дания хусусий молия муассасаларидан қарзи 126 миллиард кронага етган бўлса, 1981 йилнинг охирига бориб эса 190 миллиард кронани, шу йилнинг май ойида эса 226,6 миллиард кронани ташкил этган. Маҳаллий матбуотнинг уқтириб ўтишича, Даниянинг қарзи узоқ муддатга чўзилиб кетган ва Дания бошидан кечираётган иқтисодий танглик оқибатида ошмоқда. Мамлакатда қарийб 300 минг киши ишсиздир. Бу эса меҳнатга қобилиятли аҳолининг тўққиз процентдан кўпини ташкил этади. Пул қадрсизланишининг ўртача йиллик даражаси 12 процентга етган.

○ *Санъатнинг сеҳрли олами*

ТЕАТР ВА ТОМОШАБИН

Театр ва томошабин. Уларни бир-бирисиз тасаввур қилиб бўлмагандек, янги бадиий баркамол саҳна асарларисиз, саҳна усталарининг меҳнаткашлар билан ижодий алоқаларисиз театр санъати ривожи ҳақида гапириш ҳам қийин. Бу борада Муқимий номидаги Ўзбек Давлат музикали театри коллективи қандай ижодий тадбирларни амалга оширмоқда? СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги қандай ижодий ютуқлар билан кутиб олинади? Мухбиримизнинг театр директори А. Г. РАҲМАТУЛЛАЕВ билан суҳбати ана шу ҳақда боради.

— Кейинги йилларда театримиз ижодий коллективининг дала меҳнаткашлари билан оталиқ ва ижодий алоқалари янада мустаҳкамланди. Республикамизнинг кўплаб шаҳар-қишлоқларида ижодий сафарларда бўлиш, томошабинлар билан бўлаётган қизиқарли учрашувлар уларнинг маданий-маънавий савияларини оширишга хизмат қиладиган, айни пайтда театримиз репертуарини халқнинг бугунги талаблари, маънавий эҳтиёжлари асосида бойитадиган асарлар яратишда муҳим аҳамият касб этмоқда. Масалан, Тошкент областининг Тошкент, Калинин, Орджоникидзе, Бўка ва Янгийўл районларидаги колхоз-совхозлар билан тузилган ижодий ҳамкорлик шартномалари ҳам театр коллективи учун, ҳам дала меҳнаткашлари учун фойдали бўлмоқда. Орджоникидзе районидаги «Коммунист», «Маданият», «Қизил Ўзбекистон» колхозлари ҳамда Янгийўл район маданият уйида очилган филиалларимиз ўтган йили яхши самара берди. Бу жойларда театримизнинг репертуаридаги энг сара асарлар намойиш этилди. Меҳнаткашларнинг ҳосил йиғим-терими пайтларида баракали меҳнат қилиши учун санъаткорлар кўрсатаётган томошалар ва маданий тадбирлар таъсирчан кучга эга бўлди. Шунингдек ижодий ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузилган колхоз, совхоз меҳнаткашлари билан театримиз биносида ташкил этилаётган учрашувлар ҳам ўзаро фикр алмашув, янги асарлар тўғрисидаги мулоҳазаларни ўртоқлашиш борасида, қишлоқ меҳнаткашларининг маънавий эҳтиёжларини ўрганишда яхши тажриба бўляпти. Ўз спектаклларимиз, миниатюра ва концерт номерларимиз билан дала меҳнаткашларини рағбатлантириш, уларга маданий хизмат кўрсатиш савиясини ошириш тадбирларида театримизнинг етакчи санъаткорларидан Ўзбекистон ССР халқ артистлари Ҳамза Умаров, Омина Фаёзова, республикада хизмат кўрсатган артистлар Бахтиёр Ихтиёров, Марям Ихтиёрова, Ҳусан Шарипов, Наима Пўлатова, Суръат Пўлатов, шунингдек Райҳон Тўраева, Фазлиддин Фаёзов, Собиржон Раҳимжонов, Файзулла Аҳмедов каби қатор истеъдодли солистлари, Равшан Солиҳов, Маъсуда Йўлдошева, Турғунбек Назаров, Маҳбуба Ҳусаинова сингари қобилиятли ёшлари фаол иштирок этишяпти.

Бундан ташқари, республика партия ва ҳукумати томонидан ташкил этилаётган агитпоездлар составида Ўзбекистоннинг турли областларида бўлиш ҳам театримизнинг қишлоқ меҳнаткашларига оталиқ ёрдами ва ижодий алоқаларни янада мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнаяпти. Мана яқинда ҳам театримизнинг бутун ижодий коллективи Кашқадарё областида бўлиб ўтган катта ижодий сафардан қайтиб келди. Бу галги гастроль сафаримиз СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланди. Театр репертуаридаги энг яхши асарлар областнинг турли шаҳар ва қишлоқларида томошабинлар ҳузурида намойиш қилинди. Бу асарлар орасида К. Яшин Т. Содиқов, М. Муҳаммадларнинг «Гулсара», Исфандиёрнинг «Ишонмасанг ўламан», Ф. Мусажонов ва Б. Ихтиёровларнинг «Хизматингизга тайёрмиз», Г. Хугаевнинг «Хотинимнинг эри», З. Фатхуллиннинг «Ёшликда берган кўнгил», Т. Мингнуллиннинг «Дилафрузга тўрт ошиқ» спектакллари, шунингдек кулги ва шодлик кечалари бор. Булардан ташқари, область хўжаликларида йигирмадан ортиқ оталиқ ёрдами сифатида ижодий учрашувлар ҳам ўтказилди.

Театримиз коллективининг қишлоқ меҳнаткашларига кўрсатаётган оталиқ ёрдами партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланаяпти. Масалан, ўтган йилги республика социалистик мусобақаси якунларига кўра театримиз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди. Бутуниттифоқ мусобақаси якунларига кўра учинчи ўринни олиб, СССР Маданият министрлиги, маданият ходимлари касаба союзи Марказий комитети қарорига асосан махсус диплом билан тақдирландик. Шунингдек Бутуниттифоқ болалар спектакллари кўригида театримизнинг «Ур тўқмоқ» спектакли биринчи даражали мукофот билан тақдирланди. Ижодкор ёшлар билан ишлаш бўйича амалга оширилаётган тадбирларимиз ҳам Бутуниттифоқ кўригида муносиб баҳоланди.

—Ҳозир умуман театрларга томошабинларнинг камроқ тушаётганлиги сир эмас. Сизнингча бунинг сабаблари нимада? Театр репертуарини янгилаш, томошабинларимизга ҳар жиҳатдан манзур бўладиган янги асарларни саҳналаштириш бўйича қандай иш олиб борилмоқда?

— Ҳа, ўринли савол. Бугунги кунда томошабинларимизнинг диди ва талаблари ҳар жиҳатдан ўсган. У бундан ўн-ўн беш йил илгариги томошабиндан ўзининг маънавий савияси юксаклиги, қўйилаётган асарларни холис баҳолай олиши билан фарқ қилади. Радио, телевидение, кино соҳасида қўлга киритилаётган ютуқлар, бадиий баркамол асарларнинг халқ оммасига энг таъсирчан воситалар орқали етиб бораётганлиги бизнинг умумий ишимизга қўшилган муносиб ҳисса бўляпти. Шу билан бирга бунинг натижасида ҳали саҳна санъати ривожига ҳалақит бераётган айрим муаммолар ҳам кўзга яққолроқ ташланмоқда. Албатта, театрларимизда бугунги томошабинни ҳаяжонлантирадиган, ҳаётдаги муҳим муаммоларни очиб берадиган, томошабиннинг маънавий эҳтиёжларини қондириш билан бирга уларга сабоқ бўладиган асарлар жуда кам яратиляпти. Ҳатто етакчи, маҳоратли санъат усталари бўлган ижодий коллективлар ҳам кейинги йилларда томошабинни жиддий тўлқинлантирадиган асарларни саҳнага қўёолмаётганлиги сир эмас. Бу бир жиҳатдан режиссурага тааллуқли бўлса, иккинчи муҳим жиҳати театрларга таклиф этилаётган сценарий ва асарларнинг бадиий жиҳатдан заифлиги билан ҳам изоҳланади. Театримизда драматурглар билан ижодий алоқаларни мустаҳкамлаш, уларни ўткир замонавий мавзудаги, социал характердаги асарларни ёзиб беришга даъват этиш ишлари яхши натижа беради деб ўйлайман.

Биз СССР 60 йиллигига атаб саҳналаштираётган асарларимиз ғоявий мундарижасида репертуаримизни ҳар жиҳатдан янгилашга хизмат қиладиган асарларга эътибор қаратдик. Масалан, тез орада томошабинлар ҳукмига «Лайли ва Мажнун», «Заҳар ичган даъвогар», «Жоним фидо», Озарбайжон ёзувчиси Анорнинг «Занжир» спектакллари ҳавода этилади. Тошкентнинг 2000 йиллигини муносиб кутиб олиш учун театримиз коллективи Ҳамид Ғуломнинг «Тошкентликлар» романи асосида янги спектакль саҳналаштиради. Келаси йили нишонланадиган ўзбек классик шоири Муқимий юбилейи муносабати билан «Мавлоно Муқимий» асарини янгидан саҳнага қўямиз. Бундан ташқари, театримиз саҳнасида коммунист образини яратиш борасида ҳам ижодий иш олиб боріляпти. Ўзбек классик адиблари асарлари ва таниқли шоирлар ҳаёти ҳақидаги асарларни шунингдек, замонавий мавзудаги асарларни саҳналаштириш уларни шунчаки қайта-қайта саҳнага қўйишгина эмас, уларга замонавий руҳ бағишлаш, ижро талқини ва маҳорат масалаларини ошириш кейинги даврда томошабинларимиз сафи ошишига имкон бермоқда. Ўйлайманки, муҳим саналар олдидан тайёрланаётган янги спектаклларимиз бу борада алоҳида аҳамият касб этади.

— Албатта, театрнинг яқин йиллар ичидаги ижодий тадбирлари, репертуарни янгилаш режалари кўпчиликни қизиқтиради. Бу ҳақда яна қандай янгиликлар ҳақида гапиришингиз мумкин?

— Томошабинга ҳар жиҳатдан манзур бўладиган, кишиларни умуминсоний туйғулар асосида тарбиялашга хизмат қиладиган саҳна асарларини яратиш драматургдан тортиб, режиссёр ва актергача боғлиқ бўлган мураккаб ижодий жараён. Шунинг учун ҳам биз томошабинни ҳаяжонлантирадиган асарлар ҳисобига репертуаримизни бойитиш бўйича ижодий изланишларимизни янада кучайтиришга ҳаракат қиляпмиз. Келгуси режаларимизда Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати шоир Абдулла Ориповнинг «Жаннатга йўл» драматик достонини, Исфандиёрнинг «Чўлда юлдуз порлайди», Сервантеснинг «Ламанчолик одам», А. Навоийнинг «Фарҳод ва Ширин», Ҳ. Олимжоннинг «Муқанна», К. Яшиннинг «Нурхон», Мирмуҳсиннинг «Чодрали аёл», Б. Шоунинг «Пигмалион», Островскийнинг «Айбсиз айбдорлар» асарларини саҳналаштириш белгиланган. Шубҳасиз бу асарлар томошабинларга ҳар жиҳатдан манзур бўлиши билан бирга уларнинг маънавий эҳтиёжларини, талаб-истакларини қондиришда муҳим аҳамият касб этади.

Суҳбатни
М. АБДУЛЛАЕВ
олиб борди.

Мазкур кутубхонада йигирма мингга яқин китоб бор. Бу ерда китобхонлар конференциялари, учрашувлар тез-тез ўтказиб турилади. «Ташкентвино» комбинатининг бу кутубхонасига хушмуомала аёл Нина Панфилова мудирлик қилади.

СУРАТДА: кутубхона мудири Н. Панфилова.

М. Нуриддинов фотоси.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

САМАРАЛИ МИЛЛИГРАММ

Иссиқ кунда мева суви ёки шарбатидан яхшироқ ичимлик борми? Шунинг учун ҳам ёзда бундай ичимликлар тайёрлаш анча кўпайтирилади.

Лекин уни кўп тайёрлаб қўйилса, унинг ачиб, ичиш учун яроқсиз ҳолга келиш хавфи ҳам кўпаяди. Хўш, бунинг чораси бормикин? Қримдаги ботаника боғининг илмий ходимлари бунинг йўлини топдилар. Улар боғда ўстирилувчи цереостигма ўсимлигидан «Плюмбогин» деб аталган препарат ҳосил қилдилар. Ана шу препаратнинг атиги бир миллиграмми бир литр ичимликка солинса ичимликнинг ачиш жараёни беш-олти ой тўхтатиб қўйилади. Кўк ёнғоқдан олинадиган «Юглон» деб аталувчи бошқа бир препарат ҳам шундай хоссага эга.

Бу икки препарат синовдан ўтиб, мутахассисларнинг ижобий баҳоларини олди.

О. НЕЗЛОБИН.
ТАСС мухбири
Москва.

ЙЎЛГА ЙЎЛ ОЛИНГ

Куйбишевдаги «Промстрой» трестининг ходимлари олиб юриб бўладиган йўл ясадилар.

Кичик электр станциясини қуриш чоғида автотранспорт қумга ботиб қолар ва иш суръатини пасайтириб юборарди. Асфальт йўл қуриш эса қимматга тушарди. Шунда корхонанинг рационализаторлари мушкулни осон қилдилар. Улар бир-бирига параллель ёйилган тўрни бир-бирига пайвандладилар ва эни 2,5 метрга борадиган полотно ҳосил бўлди. Уни яна ўраб машинага ортиш осон эди. Бир юк машинаси юзлаб метр шундай қопламани олиб юра олади.

Шундай қилиб, кўчма йўл қурувчиларга қўл келди. Янгилик авторлари бу нарса қумлоқ ерлардагина эмас, ботқоқ ва торфли ерларда ҳам яраши мумкин, деб ҳисобламоқдалар. Лой ерда эса ғилдиракни ботиб кетишдан сақлайди. Хуллас, йўлсиз жойдан яхши юришни хоҳласангиз, йўлни ўзингиз билан бирга олинг!

Б. БЕЛЯКОВ,
ТАСС мухбири.
Куйбишев.

МЕРОСИМИЗ ХАЗИНАСИДАН

УЛУҒ ШОИР ДАСТХАТИ

Алишер Навоийнинг ўзи томонидан тартиб берилган иккинчи девон «Наводирун-ниҳоя» («Беҳад нодирликлар») шоирнинг асосан ўрта ёшлик пайтларида ижод қилган шеърларидан ташкил топган. У

Зиҳи зуҳури жамолинг қуёш
киби пайдо,
Юзунг қуёшиға зарроти кави
ўлуб шайдо.

матлаъли ғазал билан бошланади.

«Наводирун-ниҳоя»нинг тузилган йили ҳали қатъий аниқланган эмас. Навоийшуносликда бу асар шоирнинг 35—45 ёшлари оралиғида тартиб берилган, деган умумий фикр мавжуд. Қатор далилларга асосланиб, Навоий мазкур девонни ўзининг гениал «Хамса»сини ёзиб тугатгандан (1485) сўнг, 1486—87 йиллар мобайнида тузган, деган хулосага келиш мумкин.

Девоннинг фанда аниқланган учта мўътабар қўлёзмаси мавжуд. Улардан иккитаси Совет Иттифоқида, биттаси чет элда сақланмоқда.

Биринчи қўлёзма машҳур хаттот Султон Али Машҳадий томонидан Султон Хусайн Бойқаро хазинаси учун кўчирилган ноёб нусха бўлиб, гўзал расмлар ва чиройли безаклар ила ораста қилингандир. Кўчирилган йили номаълум. Таниқли навоийшунос олим Ҳамид Сулаймон қўлёзмадаги ғазаллар сўнггида котиб томонидан ёзилган «Биавнил-маликул-мажид, туганди девони жадид» сатрларига асосланиб, бу девон Навоийнинг «Бадойиъул-бидоя»дан кейинги янги («жадид») девони «Наводирун-ниҳоя»нинг ноёб нусхаси эканлигини биринчи бўлиб аниқлади. Мазкур қўлёзма XV аср китобат санъатининг гўзал намуналаридан биридир.

Девоннинг иккинчи нусхаси Алишер Навоийнинг 525 йиллик юбилейи арафасида таниқли текстолог олим Порсо Шамсиев ташаббуси билан қўлга киритилди. Бу қўлёзма ҳижрий 893 (1487-88) йилда Ҳиротда Навоийнинг шахсий котиби Абдужамил томонидан чиройли настаълиқ хатида кўчирилган. Матн яхши сақланган. Қўлёзмадаги муҳрлар ва бошқа ёзувлар унинг Ҳиротдан Туркияга «сафар» қилганлиги ва кейинчалик Ўрта Осиёга йўл олиб, XX аср бошларида Тошкентга олиб келинганидан далолат беради.

Султон Али ва Абдужамил котиб кўчирган қўлёзмалар девоннинг энг ноёб нусхаларидан бўлиб, улар ҳозирги пайтда Ўзбекистон Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти қўлёзмалар фондида сақланмоқда.

«Наводирун-ниҳоя»нинг учинчи нусхаси 1978 йилда профессор Ботирхон Валихўжаев томонидан кашф этилди. Бу нусха тавсифи Эрон олимаси Бадри Отабой (Комрўз) каталогида берилган бўлиб, ундаги маълумотларга қараганда, мазкур девон Алишер Навоийнинг ўз қўли билан кўчирилган табаррук дастхатдир. Мазкур каталогда Алишер Навоий дасхатидан намуна сифатида келтирилган бир саҳифа профессор Абдуқодир Ҳайитметов ва филология фанлари кандидати Суюма Ғаниевалар томонидан «Совет Ўзбекистони» газетасида эълон қилинди. Девоннинг бошланиши, таркибидаги асарлар ва охири бу қўлёзманинг «Наводирун-ниҳоя» нусхаси эканлигини тасдиқ этади.

«Наводирун-ниҳоя» асосан ғазаллардан таркиб топган. Навоийнинг ўзи бу девонга дебоча ёзганлигини ҳам қайд этган, лекин мавжуд нусхаларда дебоча учрамайди. Девон қўлёзмалари ҳажм эътибори билан ўзаро фарқланади. Масалан, Султон Али нусхасида 628 ғазал, 3 мустазод, 3 таржиъбанд, 5 қитъа, 46 рубоий, 2 луғаз (топишмоқ), 6 муаммо ва 1 туюқ — жами 693 шеър мавжуд. Абдужамил нусхаси эса фақат ғазални ўз ичига олади. Девоннинг Теҳрон нусхаси қоралама тарзида бўлиб, «коф» ҳарфидаги:

Қўйида ўлди Навоий бу
сифатким, бор эди
Тақя хорову ҳасири ёки
остида тўшак

мақтаъли ғазал билан тугайди. Демак, бу нусха тугалланмаган ёҳуд шундан кейинги варақлар йўқолган бўлиши мумкин.

«Наводирун-ниҳоя» девони фанда Алишер Навоийнинг кам ўрганилган асарлари жумласига киради. Бу борадаги илк тадқиқотлар профессор Ҳамид Сулаймон қаламига мансуб. Тадқиқотчи ўз мулоҳазаларини ўша пайтда ягона ҳисобланган Султон Али нусхаси асосида илгари сурган. Абдужамил нусхасининг топилиши бу борадаги тасаввурларни кенгайтирди. Чунки бу қўлёзмадаги ғазаллар сони Султон Али нусхасига қараганда 200 тача кўпдир. Шунингдек, Султон Али нусхасидаги 60 га яқин ғазал ва бошқа жанрлардаги шеърлар Абдужамил қўлёзмасида учрамайди. Теҳрон нусхасининг таркиби ҳали мукаммал ўрганилган эмас. Умуман, ҳар учала нусха таркиб ва тасниф жиҳатдан бир-бирини тўлдиради ва «Наводирун-ниҳоя» мундарижаси ҳақида яхлит маълумот бера олади. Навбатдаги вазифа мазкур уч мўътабар нусхани қиёсий ўрганиб, девоннинг ҳақиқий ҳолатини тиклаш ҳамда унинг мукаммал канон ик текстини яратишдан иборатдир.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси томонидан чоп этиш мўлжалланган Алишер Навоийнинг 20 жилдлик асарлари тўпламида мазкур девонни алоҳида асар шаклида нашр этиш мақсадга мувофиқ деб топилди. Девон Тошкент нусхалари асосида навоийшунос олима Марям Раҳматуллаева томонидан нашрга тайёрланди. Бу девонни матншунослик ва назарий аспектларда ҳар томонлама тадқиқ этиш Алишер Навоийнинг ўрта ёшлик лирикаси, бу даврдаги шеърларининг мавзу ва образлар дунёси, ғоявий йўналиши, ҳажми, ижодий эволюцияси ва поэтикаси каби қатор актуал проблемаларни ўрганишда юксак илмий аҳамият касб этади.

Ш. ШАРИПОВ,
филология фанлари кандидати.

ТО Справкалар бюроси
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

У. БЎРОНОВ: Бир ярим ой шифохонада даволандим. Сўнгра врачлар 6 ой мобайнида енгил ишда ишлашимни тавсия этишди. Лекин ишхонамдагилар бизда енгил иш йўқ, хоҳласангиз бўшаб кетинг дейишди. Шу тўғрими?

Жавоб: Йўқ, нотўғри. Ўзбекистон ССР Меҳнат Қонунлари кодексининг 181—182-моддаларига кўра, ишчи ёки хизматчиларнинг соғлиқлари заифлашганлиги туфайли берилган медицина хулосасига биноан корхона, муассаса ёки ташкилот маъмурияти уларни нисбатан енгилроқ ишга вақтинча ёки бутунлай ўтказиб қўйишга мажбурдирлар.

* * *

Т. ХОЛИҚОВ: 1981 йилнинг 16 ноябрида мени Олмалиқдаги тоғ металлургия комбинатига ишга юборишган эди. Лекин аввалги ишхонамдан 13-маош беришмади. Айтингчи, мен 1981 йил учун 13-маошни олишга ҳақлиманми?

Жавоб: СССР Давлат Меҳнат Комитети ва ВЦСПС Президиумининг 217/п — 9-сонли қарори билан тасдиқланган ишчиларни йил мобайнидаги меҳнати эвазига йил якунида бериладиган маош тартиби ва шартлари ҳақидаги «Тавсия»сига асосан бўшаган ишчи ва хизматчилар 13-маош олиш ҳуқуқини йўқотадилар.

* * *

Ш. ШОТЎЛАГАНОВ: Шанба, якшанба кунлари қўшимча ишлашга таклиф этилган ишларни бажардим. Айтингчи, қўшимча олган иш ҳақим пенсия процентига қўшиладими?

Жавоб: 1956 йилда чиққан давлат пенсиялари тўғрисидаги қонунга мувофиқ, пенсияларни ҳисоблаб чиқаришда қуйидаги иш ҳақи ҳисобга олинади: ишчилар, хизматчиларда ишни тўхтатиш олдидаги ёки агар ишчи ёки хизматчи пенсия олиш учун мурожаат қилган кунгача ишлаётган бўлса шу кун олдидаги иш ҳақи икки йилдан охирги ўн икки ой ичида ёки пенсияга чиқаришдан олдинги сўнгги ўн йилдан исталган узлуксиз беш йил ичида тўланган амалдаги ўртача ойлик иш ҳақи асос қилиб олинади. Пенсия ҳақини чиқариш учун ана шу даврлардан хоҳлаганидаги иш ҳақи танлаб олинади. Юқорида кўрсатилган мисолдаги қўшимча иш ҳақи ҳам, оддий иш куни учун берилган иш ҳақи ҳам ҳисобга олинади.

* * *

О. ТУРАНОВ: Ҳозир қурилишда ишламоқдаман. Соғлиғим туфайли ишимни ўзгартирмоқчи эдим. Пенсияга чиқиш давримда бу стаж ва нафақа олишимга таъсир қилмайдими?

Жавоб: 1956 йилда чиққан ва унга қўшимча давлат пенсиялари ҳақидаги сўнгги қонунларга биноан ишчи ёки хизматчи қарилик пенсиясини олиш ҳуқуқини берувчи меҳнат стажини колхозда ишлаш ҳисобига тўлдирса, у ҳолда ишчи ёки хизматчилар учун тўлиқ стаж туфайли ўрнатилган қарилик пенсияси олиш ҳуқуқи сақланмайди.

* * *

Б. БАШИРОВ: Яқинда қурилишга ишга кирган эдим. Синов муддати шарти билан ишга олишди. Айтингчи, шу муддат иш стажига кирадими?

Жавоб: Синов даврида ишчи ва хизматчиларга меҳнат қонунлари тўла тадбиқ этилади. Сиз ҳеч ҳаяжонланманг, синов даврингиз меҳнат стажингизга киради.

А. С. Пушкин номидаги маданият ва истироҳат боғида тара ремонти заводи билан Тошкент мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси кўнгилли ўт ўчирувчилар дружиналарининг мусобақаси ўтказилди. Шартли ёнғинни ўчириш мусобақасида тара ремонти заводининг ишчиларидан М. Мирхонов, Б. Худоёров, мебель ишлаб чиқариш бирлашмасидан Ш. Шорасулов, Я. Ғиёсов, Ш. Мансуров кабилар эпчиллик ва маҳорат кўрсатишди.

СУРАТЛАРДА: мусобақалардан лавҳалар.

Ҳ. Шодиев фотолари.

ESPANA 82

Севинчга ташвиш ҳамроҳ

Испания этюдлари

Хайрли кеч, ҳурматли «Тошкент оқшоми» газетхонлари! Яна чорак финал учрашувлари бўлаётган Барселона ва Мадрид шаҳарлари бўйлаб қатнашга мажбурман. Яна учрашувларни томоша қилишга, учрашувлардан кейин ўтказилаётган матбуот конференцияларида қатнашишга, футбол мутахассислари, футболчилар, журналистлар билан суҳбатлашишга мажбурман. Тўғрисини айтганда, баъзи нарсаларга улгурмаяпман. Бунинг устига бир кун аввал бўлган учрашувларни телевизор орқали кўриш, машҳур шарҳловчилар, тренерлар, жаҳон футболининг «юлдуз»лари билан учрашишим керак. Буларнинг ҳаммаси занжирни эслатади. Унинг бирор ҳалқаси бўш бўлса, ишдан чиқиши аниқ. Демак, замонавий футбол ҳақида ёзилаётган маълумотлар ҳам аниқ бўлмайди.

Тўғрисини айтганда, кеча биз хунук воқеанинг гувоҳи бўлдик. «С» группасида ўтказилган учрашувдан кейин жаҳон чемпиони Аргентина терма командаси ортиқча эканлиги маълум бўлиб қолди. Бразилия ва Аргентина командалари дастлабки босқичда беллашганлари бироз ачинарли. Нима ҳам қилардик? Қуръа шундай белгилаган эди.

Учрашувга қизиқиш ниҳоятда катта эди. Чунки, фақат юксак техник маҳоратга эга бўлган икки командагина эмас, Жанубий Америкадаги футбол қонунларини жорий қилган командалар беллашиши лозим эди. Уларнинг чемпион бўлиш орзуси ҳам йўқ эмасди.

Учрашув бошланиши олдидан бўлган суҳбатда командаларнинг устозлари Теле Сантана ва Луис Сезар Менотти бир фикрни айтишди: фақат ғалаба керак.

Дастлабки минутлардаёқ ҳар икки команда учрашувга яхши тайёргарлик кўрганлиги маълум бўлди. Аргентиналикларнинг ҳимоячиси Бармаш кутилмаганда ҳужумчиларга ёрдамга етиб келиб тўпни Вальдир Перес қўриқлаётган дарвозага кучли зарб билан тепди. Аргентиналик футболчилар икки марта бурчакдан тўп тепишди. Ҳар икки сафар ҳам хавфли вазият вужудга келди. Лекин бундай шиддатли ҳужум бразилияликларни эсанкиратиб қўймади. Ҳимояда саккиз киши бўлиб ҳаракат қилиш туфайли улар аргентиналикларни ўз жарима майдонларида хотиржамлик билан кутиб олишди. Асосийси шундаки, жаҳон чемпиони бўлган команданинг энг маҳоратли ўйинчилари Марадона, Кемпес, Бертониларни алоҳида таъқиб қилишмади. Улар ўзларига маъқул бўлган услубда ҳаракат қилишди.

Асосан ҳимояланишга аҳамият берган Теле сантананинг шогирдлари ҳужум уюштиришни ҳам унутишмади. Имконият вужудга келди дегунча тўп олдинда турган ўйинчига етказиб берилди. Натижада жуда шиддатли қарши ҳужумлар уюштирилди. Ана шундай ҳужумларни Сержиньо, Зико, Эдер ниҳоясига етказа олмади.

Бразилияликлар биринчи тўпни кутилмаганда киритишди. Эдер тўпни узоқ масофадан кучли зарб билан тепди. У дарвоза тўсинига тегиб қайтди. Аргентиналик ҳимоячилар эса хавфни бартараф қилиш чораларини кўришмади. Тўпга бирданига Зико ва Сержиньо ташланди. Зико уни дарвозага йўллади — 1:0.

Бу ҳодиса учрашувнинг ўн учинчи минутида юз берди. Вазиятни тенглаштириш учун ҳали вақт бор эди. Кейинчалик аргентиналиклар ўзларига ишонмаганликлари маълум бўлди. Бразилияликлар иккинчи бўлимда яна икки марта тўп киритишди. Сержиньо ва Жуниор дарвозани нишонга олди. Бразилия ва Италия терма командалари ўртасидаги учрашувдан кейин ярим финалга қайси команда чиқиши маълум бўлади.

Агар бразилияликларнинг ўйинини синчиклаб таҳлил қилсак унчалик таъсирчан эмас деган тушунчага келиш мумкин. Тўғри улар юксак техник маҳорат, аниқ мақсадга йўналган тактикага эгадирлар. Лекин уларда илҳом, чаққонлик етишмаяпти. Ана шу нарсалар футболни қизиқарли ва ҳаяжонли қилади.

Курашнинг боришини кузатар эканман, аргентиналиклар маҳорат борасида бразилияликлардан орқада эмаслигини тушундим. Ҳақиқатан ҳам улар жуда юксак маҳоратга эга. Бироқ бразилияликлар барча комбинацияларни рақибларига нисбатан бироз тез бажариш туфайли мақсадларига эришишди.

ГФР ва Испания терма командалари ўртасидаги учрашув ҳам ниҳоятда муросасиз бўлди. Мадриддаги «Сантяго Бернабеу» стадионида бўлган бу учрашувнинг биринчи бўлимида ҳар икки команда ҳам ҳисобни очишга муяссар бўлмади. Асосий воқеалар учрашувнинг иккинчи бўлимида юз берди. Натижасиз ҳужум уюштириш туфайли чарчаб қолган испанияликлар аниқ ва кучли ҳаракат қиладиган ГФР терма командасига тенг келмай қолдилар. Учрашувнинг 61 минутида Дреммлер Арконада қўриқлаётган дарвозага кучли зарб билан тўп тепди. Дарвозабон кутилмаганда тўпни қўлидан чиқариб юборди. Бразилия — Аргентина учрашувида бўлганидек, испаниялик ҳимоячилар ҳам воқеанинг боришини хотиржамлик билан кузатиб туришди. Натижада Литтбарски муҳим бўлган тўпни дарвозага киритди. Стадионда ўтирган жуда кўп ҳамюртларим алам билан бошларини ушлаб қолишди. Ҳа, чемпионатда ҳам севинч, ҳам алам ёнма-ён юрибди.

Орадан бир неча дақиқа ўтганидан кейин яна ана шундай воқеа такрорланди. Брайтнер тўпни Литтбарскига етказиб берди. У испанияликларнинг икки ҳимоячиси ва дарвозабонини алдаб ўтиб, тўпни Фишерга етказиб берди. Бу пайтда дарвозани ҳимоячи Урқиага қўриқлашга ҳаракат қилиб кўрди. Бироқ Фишер мўлжалдан янглишмади— 2:0.

Ана шундан кейин испанияликлар жуда оғир аҳволга тушиб қолишди. Улар ҳужумни кучайтирдилар. Замора жавоб тўпни киритди.

Майдондаги вазият яна кескинлашди. Бир неча ўйинчига огоҳлантириш берилди. Аммо ҳисоб ўзгармади.

Шундай қилиб Испания терма командаси томошабинга айланди. Ярим финалда курашни давом эттирадиган тўрт команда бугун маълум бўлади.

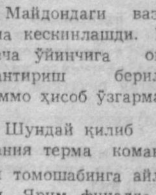

Сизнинг
НАРАНХИТОНГИЗ.
Мадрид.

(Газетанинг навбатдаги сони 7 июлда чиқади).

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

3 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5 ИЮЛЬ, 1982 й.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/VIIда **Заҳар ичган даъвогар**, 7/VIIда **Дилафрузга тўрт ошиқ**.

КИНО

5 ИЮЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ИСТЕЪФОДАГИ МАҚТАНЧОҚ НОҒОРАЧИ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Востон** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **Хива** (ёзги бинода, 22.00, телефон 32-78-02).

«СУКУНАТ ҲАЙҚИРИҒИ» — **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30), **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **Қозоғистон** (жуфт соатларда).

«4-АЙЛАНАДАГИ ТУН» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ОЛТИН ЖУНЛАР» — **Кўкча** (тоқ соатларда, телефон 46-23-16).

6 ИЮЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ИСТЕЪФОДАГИ МАҚТАНЧОҚ НОҒОРАЧИ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Востон** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **Хива** (ёзги бинода, 22.00, телефон 32-78-02).

«СУКУНАТ ҲАЙҚИРИҒИ» — **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30), **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **Қозоғистон** (жуфт соатларда).

«4-АЙЛАНАДАГИ ТУН» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ОЛТИН ЖУНЛАР» — **Кўкча** (тоқ соатларда, телефон 46-23-16).

Тошкент шаҳар, Акмал Икромов районидаги 245-ўрта мактаб томонидан Латипова Барно Абдужалиловна номига берилган 856412 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги 81-ўрта мактаб томонидан Исмоилхўжаев Нурилла Ҳамидуллаевич номига берилган 964857 номерли йўқолган.

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

«СУКУНАТ ҲАЙҚИРИҒИ»

НОМЛИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМНИ ЧИҚАРДИ

Сценарий авторлари — **И. Калашников, А. Дашнев.**
Режиссёр — **А. Дашнев.**
РОЛЛАРДА: Ю. Соломин, Б. Вампилов, О. Видов, Б. Шербаков ва бошқалар.

Ушбу детективдаги воқеалар бизнинг кунларимизда Сибирдаги кичик посёлкада, Байкал соҳилида содир бўлади. Булутли куз кунларидан бирида тайгада егерь Колчин оғир ярадор бўлади ва тез орада ўзига келмай вафот этади. Жиноятни очиш учун посёлкага район прокуратурасининг терговчиси ташриф буюради. Фильм авторлари қотиллик сабабларини синчиклаб аниқлаш, кўп сонли гувоҳларни сўроқ қилиш, жиноятчини фош этиш усулидан атроф-муҳитни муҳофаза қилиш учун ҳар биримиз жавобгар эканлигимиз ҳақидаги муҳим суҳбат сифатида фойдаланганлар, табиат неъматларидан бойлик орттириш мақсадини кўзловчи кишилар оқибат натижада ўз очкўзликларининг қурбони бўладилар, деб хулоса чиқарадилар.

«МОСФИЛЬМ» киностудиясининг маҳсулоти.

«ИСТЕЪФОДАГИ МАҚТАНЧОҚ НОҒОРАЧИ»

Сценарий автори — **В. Мережко.**
Режиссёр — **Г. Мильников.**
РОЛЛАРДА: Г. Бурков, Г. Польских, Т. Пельтцер ва бошқалар.

Ушбу кинокомедиянинг қаҳрамони Гаврила Чупрун иш жойини узлуксиз равишда алмаштиради, ҳар хил ишларга қўл уради, янгидан-янги ғояларни амалга оширмоқчи бўладию, аммо тезда айниб, бирорта ҳам ишни охиригача етказмайди.

«МОСФИЛЬМ» киностудиясининг маҳсулоти.

Тошкент «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмаси

9-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ФИЛИАЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича малакали полиграфчилар тайёрлайди: қўлда ҳамда машинада ҳарф терувчилар, Тошкент ва Янгийўл шаҳарларида ишлаб чиқариш практикасини ўтайдиган ҳамда келгусида полиграфия корхоналарида ишни давом эттирадиган печатник ҳамда муқоваловчилар.

Ўқишга 8—10 синф маълумотига эга бўлган 15—18 ёшли йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 10-синф маълумотига эга бўлганлар учун 1 йил; 8 синфни тугатганлар учун ўрта мактабда ўқишни давом эттириш билан бирга 3 йил.

Машғулотлар — 1 сентябрда бошланади.

Билим юртида ўқиш даври меҳнат стажига киради. Талабаларга стипендия тўланади. Четдан келганлар учун ётоқхонадан жой берилади.

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқишни давом эттириш истагини билдирганлар корхоналар томонидан институт ва техникумларнинг кечки ҳамда сиртқи бўлимларига йўлланма оладилар.

Барча масалалар бўйича қуйидаги адресга мурожаат қилиш мумкин: Тошкент — 700129, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй, кадрлар бўлими. Телефон 44-37-85.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ЎРТА УМУМИЙ ТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИНИ БИТИРУВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИГА

1982—83 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

2-пойафзал фабрикаси базасидаги

149-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассислар тайёрлайди: бичувчи, (пойафзални устки деталларини тикувчи), **пойафзални, якка-буюртма ҳолида тайёрловчилар, саноат ускуналарига хизмат кўрсатувчи ремонтчи слесарлар.**

Танланган мутахассислик бўйича ўқиш муддати 1 ва 2 йил.

Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.

Ўқишга 8, 9—10 синф ҳажмида маълумотли, 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўрта маълумоти билан билим юртига ўқишга кирганларга ҳар ойда 70 сўм ҳажмида стипендия берилади.

8 синф ҳажмида ўқишга кирганлар эса давлат таъминотида бўлиб, кийим-бош ва кунига 3 маҳал овқат билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юрти қошида кечки мактаб мавжуд.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига ўқишга юборилади.

Билим юртида қуйидаги тўгараклар мавжуд: тикиш ва бичиш, тўқиш, кино-фото, миллий чолғу асбоблари бўйича ва спорт секциялари мавжуд.

143-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассислар тайёрлайди: пойафзал қисмларини бичувчи, загатовка тикувчи, тайёр маҳсулотни қабул қилувчи контролёрлар, слесарь-ремонтчи, электромонтёр, конструктор-модельер, моделли пойафзал тикувчи.

Билим юртига қабул қилинган 8—10 синфни тамомлаган ўқувчиларга ҳамма ҳунарлар бўйича ўқиш муддати 6 ой ва улар 70 сўм стипендия билан таъминланадилар. Практикада ишлаган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини битирганлар Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасида ишлайдилар.

Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий хордиқ чиқариши учун пойафзалчилар маданият саройи, туристик ва спорт, ҳаваскорлик тўгараклари мунтазам ишлаб турибди.

Билим юрти қошида ишчи ёшлар мактаби бор.

Ўқиш — 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртини яхши битирган ўқувчиларга техникум ва институтларга йўлланма берилади.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) **қабул қилинади.**

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (1, 6, 14-троллейбусларнинг «Пойафзал фабрикаси» бекати). Телефонлар: 53-99-91, 53-99-04.

128-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

8-синф ҳажмида маълумотлилар: ҳаракатдаги трамвай ва троллейбуслар составини ремонти бўйича слесарь, тортиш подстанцияларининг диспетчери, трамвайлар ва троллейбусларнинг электр ва радиоаппаратуралари ремонти бўйича слесарь, электрик касбларига қабул қилинадилар. Улар давлат таъминотида бўладилар.

Ўқиш муддати — 3 йил.

Ўрта маълумотлилар: трамвай вагонларининг ҳайдовчиси, троллейбус ҳайдовчилари, автослесарь, контактли ва қабул тармоғи ремонти бўйича электромонтёр касбларига қабул қилинадилар. Уларга ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади. Ўқиш муддати — 10 ой.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар учун ва 17,5 ва ундан катта ёшдаги қизлар учун линия диспетчери ва троллейбус ҳайдовчиси ихтисослиги бўйича ўқиш муддати 6 ой, трамвай ҳайдовчиси ихтисослигига эса 5 ой. Ҳар ойда 75 сўмдан стипендия берилади. Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар

МАШҒУЛОТЛАР ҲАР ОЙНИНГ 5 ВА 15 КУНИДА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 125-алоқа бўлими, Красновосточная кўчаси, 3«а»-уй (1, 17«э»-автобуслар, 18-троллейбус, 13, 22-трамвайларнинг «Красновосточная депоси» бекати). Телефон 62-34-57.

2-АВИАЦИЯ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

Билим юрти қуйидаги ихтисосликлар бўйича авиация саноати учун малакали мутахассислар тайёрлаб чиқаради.

Учувчи аппаратларни йиғувчи слесарь, сонли программали бошқариладиган станокларнинг автоматлари ва контроль-ўлчов асбобларининг созловчиси, программавий бошқариладиган станокларнинг оператори, буёқчи-сувоқчи, токарь, фрезерчи, механик-йиғув ишлари слесари, саноат асбоб-ускуналарининг ремонтчи-слесари, ОТК контролёри.

Билим юртига 15—25 ёшдаги 8—10 синф маълумотдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 8 синф ҳажмида маълумотлиларга — 3 йил. Ўқувчилар ўқишни битиргач ҳунар билан айни вақтда тўлиқ ўрта маълумот ҳам олиб чиқадилар. Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар ўз касблари бўйича олий ўқув юртларига имтиҳонларсиз қабул қилинадилар; 10 синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати —10 ой.

3 йил муддатли таълим группаларига қабул қилинган ўқувчилар овқат ва махсус кийим-бош билан таъминланадилар; 10 синф маълумотидагилар эса ойига 64 сўм 77 тийин ҳажмида стипендия билан таъминланадилар.

Билим юртида Беруний номидаги Тошкент политехника институти ҳамкорлигида Тошкент шаҳар олий ўқув юртларига кириш учун тайёрлов курслари ишлаб турибди.

Ишлаб чиқариш практикаси вақтида ҳамма ўқувчилар меҳнат ҳақининг 33 процентини оладилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юрти программавий асбоб-ускуналар билан қуролланган 12 та фан кабинетига эга. Бу кабинетлар замонавий техника воситалари билан ҳам мукаммал жиҳозланган.

Билим юрти қошида спорт секциялари ишлаб турибди, ўқувчилар бадиий ҳаваскорлик тўгарагида, вокаль-чолғу ансамблига, авиация тўгараги машғулотларига фаол қатнашадилар.

Билим юртини тугатганлар Тошкент политехника институтининг кечки ва сиртқи бўлимларига — самолётсозлик ва механика факультетларига, шунингдек, бошқа олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан ўқишга киришлари мумкин.

Билим юртини тамомлаганлар ўз ихтисослари бўйича В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида иш билан таъминланадилар.

Ҳужжатлар —(якшанбадан ташқари) **ҳар куни соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.**

Тошкент областидан келган ўқувчилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, У. Юсупов кўчаси, Авиационная проезди, 10-уй. Телефон 41-89-01.

178-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

Билим юрти метро қурилишида ишлаш учун қуйидаги мутахассисларни тайёрлайди: газ-электр пайвандчи, сувоқчи-бўёқчи, мармар ва гранит билан пардозловчи, автокран бошқарувчиси, дурадгор, пардозловчи-кошинкор-мозаикачи, лаҳмчи-монтажчи-кучлантирувчи, ер ости лаҳм қазиш механизмларининг слесарь-монтажчиси, автомобилларни ремонт қилувчи слесарь, контроль-ўлчов приборлари, автоматика ва саноат ускуналарига хизмат кўрсатувчи слесарлар. Ўқиш муддати — 3 йил;

Сувоқчи-бўёқчи, автокранчи, дурадгор, автомобилларни ремонт қилувчи слесарлар. Ўқиш муддати —1 йил.

8—10-синф ҳажмида маълумоти бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

10-синф маълумоти билан ўқишга кирган ўқувчиларга ҳар ойда 94 сўм ҳажмида стипендия берилади. 8-синф маълумоти билан ўқишга кирганлар эса давлат таъминотида бўладилар. Уларга бепул кийим-кечак ва уч маҳал овқат берилади.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида барча ўқувчиларга иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Билим юртини битирганлар темир йўл транспортининг ходимлари қатори имтиёзлардан фойдаланадилар, аъло баҳолар билан битирганларга эса Транспорт қурилиши министрлигининг олий ва ўрта таълим муассасаларига йўлланма берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Д—20 квартали (29, 50, 78-автобусларнинг «Ётоқхона» бекати).

124-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

секретарь-машинистка, секретарь-стенографистка, иш юритувчи, чизмачи-конструктор, ЭВМ оператори, ЭВМ программисти, ўйин автоматларига хизмат кўрсатувчи механик, ЭВМга хизмат кўрсатувчи ва ремонт қилувчи механик.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Ўқишга 10 синф маълумотидаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Билим юртига қабул қилинганлар ойига 30 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар.

Билим юрти техника воситалари билан яхши жиҳозланган аудиториялар, шунингдек, замонавий ҳисоблаш марказига эга. Унда ўқувчилар танлаган касблари бўйича мукаммал малака оширадилар.

Билим юрти қошида бадиий ҳаваскорлик, техника ижоди тўгараклари, вокаль-чолғу ансамбли, турли спорт секциялари ишлаб турибди.

Билим юртини тамомлаганлар турли министрлик ва идораларга, йирик ҳисоблаш марказлари ва конструкторлик бюроларига ишга юбориладилар, ўқишни аъло баҳолар билан тугатганлар олий ўқув юртларига ўқишни давом эттириш учун юбориладилар.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, 84-алоқа бўлими, Хуршид кўчаси, 45-уй (14, 44, 56, 88-автобусларнинг «Семашко» номли институт» бекати). Телефонлар: 35-52-12, 35-61-09.

158-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

Билим юрти Тошкент шаҳри қурилишларида ишлаш учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича мутахассислар тайёрлайди:

Қурилиш дурадгори, қурилиш бўёқчиси, пардозловчи-кошинкор-мозаикачи, сувоқчи-пардозловчи-кошинкор, газ пайвандчи.

Ўқиш муддати — 5 ой ва 1 йил.

8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТИ БЎЛГАН 15—25 ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

8-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун ўқиш муддати — 3 йил. Ўқувчилар касб эгаллаш билан бирга тўлиқ ўрта маълумот оладилар. Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар ўз ихтисосликларидаги олий ўқув юртига имтиҳонларсиз қабул қилинади.

10-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун ўқиш муддати — 5 ой ва 1 йил.

3 йиллик таълим бўйича қабул қилинган ўқувчилар овқат, махсус кийим-кечак билан таъминланадилар; 10-синф ҳажмида маълумоти бўлганларга ҳар ойда 75 сўмдан стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси вақтида барча ўқувчилар иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртида ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Бадиий ҳаваскорлик, техника **ижоди** тўгараклари, **во**каль-чолғу ансамбли бор.

Билим юртини битирганлар политехника институтининг кечки ёки сиртқи бўлимларига, шунингдек бошқа олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан ўқишга киришлари мумкин.

Билим юртини битирганлар «Главташкентстрой» системасида ўз ихтисосликлари бўйича иш билан таъминланадилар.

Бошқа шаҳарлардан келган ўқувчиларга ётоқхонадан жой берилади.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) **соат 9дан 17.00 гача қабул қилинади.**

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Қоратош кўчаси 44-уй (28, 64, 65, 62, 43«э», 11«э», 17«э», 100, 76, 27-автобуслар, 1, 2, 4, 7, 17, 18-троллейбуслар, 7, 8, 11, 1, 16-трамвайларнинг «Хадра» бекати).

Ҳунар-техника таълими системасидаги билим юртларига ўқишга кириш учун қабул комиссияларига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш лозим: ҳунар-техника билим юртига қабул этиш ҳақида мазкур билим юрти директори номига ариза (танланган касб аниқ кўрсатилиши шарт), ўрта мактабни тамомлаганлик ҳақидаги ҳужжат (гувоҳнома ёки аттестат), медицина справкаси (286-форма), учта фотосурат (3 х 4 см.), корхона ёки ташкилот (агарда ўқишга кирувчи шахс мазкур ташкилотлар томонидан юборилаётган бўлса)нинг йўлланмаси.

Ўқишга кирувчи билим юртига келган заҳоти қабул комиссиясига паспорти, чақирилиш қоғози (ҳарбий хизмат ёшидаги кишилар учун) ёки ҳарбий билетини (запасдаги ҳарбий хизматга лаёқатли кишилар учун) кўрсатади, зотан бу ҳақда сўнг ўқишга кирувчининг шахсий варақасида қайд этилади.

Билим юртига қабул ҳақидаги аризани топширганлар ўзлари танлаган касби бўйича ишлашга жисмоний лаёқатли ва соғлиғига мувофиқ келишини аниқлаш учун медицина кўригидан ўтади.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

5 ИЮЛЬ — ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси.

17.15 Жазоирнинг миллий байрами — Мустақиллик кунига бағишланган кинопрограмма. 18.00 П. И. Чайковский номли VII Халқаро конкурсда. 3-тур. 18.55 Футбол шарҳи. 19.25 «Партия планлари — халқ планлари». Белоцерковск қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг иш тажрибаси ҳақида. 19.55 Футбол бўйича жаҳон чемпионати. СССР — Польша терма командалари. Испаниядан олиб кўрсатилади. 21.30 «Время». 22.15 Футбол бўйича жаҳон чемпионати. Танаффус пайтида (23.00) — «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Олег Каркач ва унинг болакайлари». Ҳужжатли фильм. 19.10 «Катта симфоник оркестр билан бир соат». П. И. Чайковский ватанида. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Халқаро панорама». 21.30 «Время». 22.05 «Ярмаркадан сўнг», Телевизион бадиий фильм. Я. Купаланинг «Павлинка» пьесаси мотивлари асосида.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Болалар учун фильм. «Ғаройиб якшанба». 19.00 Болалар учун концерт. 19.30 «Ахборот». (рус.). 19.45 «Чотқол спектрлари». Фильм-манзаралар. 20.00 «Афғонистон шоирлари — студиямиз меҳмони». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Рақс гулшанида». Концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 Телевидение экранида биринчи марта. «Кентаврлар». Бадиий фильм. 1-серия. 23.25 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Абитуриентлар учун. Она тили. 18.40 «32 бутун». Телефильм. 18.50 Абитуриентлар учун. Математика. 19.50 «Кўҳна ва навқирон Сибирь». Телефильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Шифокор экрани». 20.50 «Ўзбекистон». Телевизион киножурнал. 21.00 «СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига — зарбдор меҳнатимиз». 21.30 МТ II.

6 ИЮЛЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Футбол бўйича жаҳон чемпионатида. 12.05 РСФСРда хизмат кўрсатган артист Б. Феоктистов концерти (балалайка). 12.45 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.15 «Комсомол — менинг тақдирим». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси: «Қадрдон тупроқ ҳарорати». «Шаҳар бўйлаб троллейбус қатнамоқда». 15.55 Болалар учун фильм. «Зебрани ўғирлашди».

17.05 «Закарпатье жилолари». Халқ коллективлари концерти. Ужгороддан олиб кўрсатилади. 17.35 «Стадион ҳамма учун». 18.05 «Расмларда қуёш акси бор». 18.20 «Ерга садоқат». Совет давлатининг аграр сиёсати ҳақида. 19.10 «Дунё воқеалари». 19.25 «Жасорат». 19.55 Футбол бўйича жаҳон чемпионатида. 21.30 «Время». 22.05 «Йўл танлаш». РСФСРда хизмат кўрсатган артист О. Андреева ҳақида телевизион очерк. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 22.35 «Дунё воқеалари». 22.50 «Нотаниш аёл». Телевизион бадиий фильм.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 Спорт ҳафталиги. 19.20 «Менинг ишим, менинг уйим». Илмий-оммабоп фильм. 19.30 «Озиқ-овқат программаси — умумхалқ иши». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 П. И. Чайковский номли VII Халқаро конкурсда. 21.30 «Время». 22.05 «Марказий телевидение экранида биринчи марта. «Унутиш мумкин бўлмаган одам». Бадиий фильм. (КХДР).

Ўзбекистон телевидениесининг программаси.

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Очил дастурхон, пулқайнар, ҳамён ва ҳуржундаги учовлон ҳақида эртак». Қўғирчоқ фильм. 18.45 «Тенгдошларинг ижоди». 19.15 «Ташаббускорлар ўз сўзларининг устидан чиқмоқдалар». «Туямўюнгидрострой» бошқармасининг экскаватор ҳайдовчиси М. Қиличев ҳақида телеочерк. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Шаҳар узра парвоз этамиз». Фильм-манзаралар. 20.00 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ф. Белялов концерти. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Қизлар гулдастаси». Концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Озиқ-овқат программаси — халқ фаровонлигининг асоси». 22.25 «Кентаврлар» Бадиий фильм. 2-серия. 23.35 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Абитуриентлар учун. Химия. 18.40 Реклама. 19.00 Абитуриентлар учун. Физика. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Эртага—премьера». Кинокўрсатув (такрорий). 21.30 МТ II.

Тошкент давлат медицина институти ректорати, партия, маҳаллий комитетлари ва асаб касалликлари кафедраси коллективи кафедра доценти С. Н. Нуриддиновага укаси

Ҳуснутдин МУҲАБИЛЛАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат: — 33-57-02, бўлимлар; партия турмуши — 32-63-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ —33-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари —33-90-50.

5 ИЮЛЬ, 1982 й. Р—13355. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В-2524. Индекс 64691. 5-